

Table with multiple columns and rows, likely a financial or statistical report. Includes headers like 'Utolis', 'pénz', 'kor.' and various numerical entries.

Vertical text on the left margin, possibly an advertisement or notice. Includes words like 'NÉSZET', 'intézet', 'szám.', 'ességek', 'habeterin', 'csocemo-tes', 'de alau-tilus', 'Kozir', 'fermektej.', 'és gyomor', 'sztemizát', 'és', 'nyomokas alud-', 'Mozsár.'

SZERKESZTŐSÉG
BUDAPEST, IV., VÁRMEGYE-UTCA 11.
Telefon száma 798.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAKBÉRMENYESLEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva:
Egy évre... 40 kor. Egy negyedévre 10 kor.
Egy fél évre... 20 kor. Egy hónapra 5 kor 6 fill.

EGYETÉRTÉS

Dr. PAP ZOLTÁN
főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY
szépirodalmi főszerkesztő.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11.
Telefon-száma 706.
HIRDETÉSÉRT ÉS NYHETÉRE VALÓ
KÖZLEMÉNYEKÉRT FELTÉSZÁRÓHIVATAL.
Párisban főszerkesztő: John F. Jones
& Co. 21. bis. Faub. Montmartre.
Londnonban főszerkesztő: Telokij Jones
11. Bloomsbury Square.
Frankfurtban a K. Németország-küldetés
vezetőségi igazgatója: Daube G. L. és Tarsis,
valamint özvegy Kócsk.
Bonnban: Darnberg I. J. Kumpfgasse Nr. 7.
Daks M. utolsó, L. Wollzeile Nr. 4-5.
Hannoverban: Vogler L. Wallfischgasse 10.
Mosza Rudolf Sellgasse Nr. 2.
Oppel A. Stuhlzeile Nr. 2.
Schalk Henck. L. Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Groll, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan sziveskedjenek gondoskodni, hogy a lap szétküldése fönnakadást ne szenvedjen.

Nemzetgyűlés a városházán.

Ma: Dr. ÁBRÁNYI KORNÉL.
Az országgyűlés sorompói még nem zárták le a nemzet alkotmányos képviselői előtt, de a többség alkotó pártok máris a parlamenten kívül tartanak nemzetgyűlést. Ez a tény minden ékes szónál nyomatékosabban kifejezi a helyzet komolyságát. Ehhez képest folyt le az egész gyűlés. Röviden, nyugodtan, méltósággal.

A többséget alkotó pártok, a parlament összes tagjainak számához képest, óriási többségben jelentek meg. Érzelmileg kétségtelenül jelen voltak azok a választó-kerületek is, melyeknek az időszerűtlen képviselői személyes kimentés nélkül maradtak távol a nemzetgyűléstől. De éppen ezért, ha ezek távol is maradtak, hiányukat nem érezték senki. És ha nem akartak elmenni oda, ahol megjelenésükre meg volt adva a mód, ha nem akartak összeforrni abban, aminek a nemzet minden hű fiát egyesítenie kell: a tiltakozásban a megtámadott alkotmányt megvédik — akkor jobb is volt távol maradni! — Az egész magyar nemzet együtt volt tehát. Mert a kik nem voltak ott, azok már annál fogva sem tartozhatnak a magyar nemzethez, mert a hol az egész magyar nemzet együtt van, onnan ők hiányzanak s a hol ők vannak, onnan a magyar nemzet hiányzik. Az egész magyar nemzet együtt volt tehát, együtt volt a nemzet mandatóriusában, együtt volt népképviselői szuverenitásában. És határozott.

Elhatározta, hogy arról az utról, melyet szabadnak hitt s melyet most erőszakosan akarnak elállítani előtte, letérni nem fog. Az akadályoktól nem fél. Az ut, melyen megállásra kényszerítik, az alkotmányosság medrére. A forrásokat, melyek e medernek fo-

lyóját táplálják, kiszáritani nem lehet. Ha könnyek s talán vérek kell folyania, ettől ez a hatalmas nagy folyó még hatalmasabb lesz. S a kik folyónak maga választotta medrében utját állják — bár ciklopszokkal dolgoztassanak és sziklákat dobaltassanak is a mederbe, gyermekes munkát végeznek! — Mert minél magasabbra tornyosulnak az akadályok, a visszazsorított ár is mind magasabbra dagad. Tehát a mai nemzetgyűlés minden határozata olyan egyszerűen rövid és olyan nyugodt, mint a milyen biztos az öntudata annak, hogy a jövőben kinek kell engednie. Az akadálynak-e, vagy a folyam erejének. A határozatok közt első helyet foglal el a szolidaritás a többségi pártok vezérével, akik szeptember 23-án Bécsebe hívtattak, úgy fogadtattak, mintha hivatalos vendégek lettek volna, akik most úgy állanak a nemzet előtt, mint akik egyedül vannak hivatva arra, hogy a nemzetet a korona előtt képviseljék.

A nemzetgyűlés, a második határozattal föllebbenti a fátóit az ismeretes phraedrusi mese fölött: »superior stabat lupus.« A többség vezetői nem azért hívták Bécsebe, hogy a kormányzat átvételével megkínálják, hanem, hogy ezt rájuk nézve lehetlenné tegyék. Azok akik ezt a játékot rendezték, elbujták a trón mögé, nehogy a következményekért felelősség terhelje őket. De a többség vezetői, akik kénytelenek voltak visszautasítani a korona feltételeit, igenis vállalják és vállalni fogják a felelősséget a következményekért. A nemzet ebben a meseben csak úgy bárány, hogy ártatlan, mint a bárány. De ha a »lupus in fabula« hozzá akar nyulni, a meglepetés is mesebe való lesz. Az áldozatra szánt bárány nyugodt felsőbbsséggel fogja fogadni a farkas perfiditását: quia nominor leo.

Ez a határozat nem polemizál, hanem felvilágosít. A méltatlan alakban kínait reparációt visszautasítja. Tisztelet a mások jogait. De a magának tiszteletét hasonlóan megköveteli. S azoknak, akik a nemzetet megfenyegették, a fenyegetést nem viszonozza. Mert mindenben kerülül az üres szavakat. A harmadik határozat tiltakozik az országgyűlések alkotmányellenes és folytonos elnapolása ellen. De mi-

dőn ez a tiltakozás egyszersmind békejebb is, melyet a nemzet odakinál a koronának, biztosítván a koronát, hogy az országgyűlés útján a korona és a nemzet megérthetik egymást: ugyanekkor az a hely és az a mód, mely szerint e tiltakozás megtörténik, arról is biztosítékot nyújt, hogy mindazok, a kik pedig azt hiszik, hogy az országgyűlés folytonos és alkotmányellenes elnapolása által kivehetik a fegyvert a nemzet kezéből, végzetlenül csalódní fognak! Mert ha a nemzet valamiben annyira egy és annyira össze van forrva, mint a jelen esetben, akkor az országgyűlésen kívül is éppen úgy tud határozni s határozatának éppen úgy tud érvényt szerezni, mint a törvényhozás termeiben.

Ez a határozat az alkotmányt kijátszó törekvések nevezik azt, ami talán már eddig is több, mint kijátszó törekvés.

A nemzet többsége menti a koronát. Nem hiszi, nem hiheti, hogy mindezekben a korona részes.

A határozatok komolyságához képest rövidke és megfontoltak voltak az egyes pártok szónokainak kijelentései is. Kossuth Ferencz mint elnök csak a határozatokot olvasta fel s Thaly Kálmán, a nagy historiai perspektívák embere s a függetlenségi párt listéletbeli elnöke, a vérszerződés ihlettségével kommentálta. Wlassics Gyula a disszidensek részéről plasztikusnak, elragadólag fejezte ki azt, ami e pillanatban az egész nemzet szívében él. Megkeresni a békét, ha lehet s megvívni a harcot, ha kell. A néppárt szónoka Smányi-Semadám volt s az új-párté maga a vezér: báró Bánffy Dezső.

Nagyon jó hatást és felerősítő benyomást tett az új disszidensek megjelenése és együttérése a nemzetgyűléssel. Az új disszidensek nevében Nagy Ferencz beszélt. Az ő okos és nemes hazafiságtól áthatott beszéde volt az egyetlen momentum, mely egy pillanatra önkénytelenül is azokra fordította a figyelmet, akik a szabadulví párt köréből is eljötték volna s nem jöttek el.

És most? — a nemzetgyűlés határozata után? — jöjjön a mi jön! Vagy úgy legyen, hogy:

»És jönni fog, mert jönni kell
Egy jobb kor...«
Vagy úgy legyen, a mi a Szózatban ezután következik:
»Vagy jönni fog, mert jönni kell.« stb.
A nemzet készen áll. És meg fog állani »rendületlenül.«

Budapest, október 3.

Az első fecske. Ma, mint lapunk más helyén szolgál vele a hírszolgálat, Budapest »székesfőváros« három különböző helyen lovas katonákat tartottak készenlétben az utcán. Egy század huszár a köröndön, az Andrássy-ut közepén, egy század a Rök-Szállard-utczában és egy század a Tisza Kálmán-terén táborozott, előttük a kíváncsiak ezrei állottak, egymást kérdezgetve, hogy mi akar ez lenni? A hivatalos híradás arról regél, hogy a szocialisták megfélemezését célozta ez a miniatűr mozgósítás. A rendőrség, amint hozzá illenék is, a békés polgárok biztonságáról gondoskodott a szocialisták ellen. Am, amióta az utolsó utca-gyerek is tudja már, hogy Rudnay Jakab főkapitány a szocialisták szövetségese, senki se hiszi el, hogy a katonaság megmozdításával a rendet akarta biztosítani a rendőrség. Egészen más oka volt annak, hogy a katonaságot az utcára hozták: hozzászoktatni az embereket ahhoz, hogy a nyílt erőszak uralma következék. Így csempézi be magát alkotmányunkba a nyílt abszolútizmus. Teszik pedig ezt azzal a céllal, hogy utána még a feltámadásra számító Tisza István uralom is megváltás színében tűnjék fel a nemzet előtt. Jó urak! Játsszátok csak kisdédjéteketek! Vátsót leleteteknek előbb-utóbb ti isszátok meg a levét, mert ezen a földön nem lesz számotokra feltámadás, de a gyálat az utól fog érne titeket! Ez a nemzetek már nem alkuszik, de küzd és fizetni fog!

Uray Imre hasonlata. Uray Imre, a beregszászi kurucz követ, heves szavakban kelt ma ki a függetlenségi és 48-as párt délelőtti ülésen annak a kosza hírneke a hallatára, hogy volna egy-két olyan tagja a pártnak, kik minden áron békét szeretnének kötni a hatalommal. Uray a következő hasonlattal fejezte be felszólalását:
— Ha, tisztelt uraim, én elviszem a jószágomat a vásárra, a melyeknek az ára 500 forint, ha kikiabálom, hogy meg vagyok szorulva, oda adom 200 forintért is: ugyan, instálom, melyik bolond kupez ad azért 300 forintot!

Egyesült erővel.

Harmadfélszázal több magyar országgyűlési képviselő sereglett ma össze, hogy az alkotmányért és az alkotmányosságért sikra szálljon. Nevezetesen eseményekben bővelkedő időnkben is kimagasló momentum ez. Kimagasló már azért is, mert pártok, amelyek eddig gyakran szemben állottak, most egymás mellett vonultak föl a küzdelem terére. Igaz, hogy a pártkeretek — hogy úgy fejezzük ki magunkat: fizikailag — le nem omlottak. De mindenesetre eltűntek, láthatatlanokká lettek és mint választó vonalaknak: szerepük egyelőre megszűnt. Egyek ma a parlamenti politikai pártok. (A szabadelvű pártról ez ünnepélyes pillanatban szó ne essék.) Egyesültek a közös fegyver megragadására, hogy a közös ellenséggel szembe álljunk.

A kinek hite megingott, ma erőt meríthetett abból az egységességéből, a mely a pártok közös értekezletében megnyilatkozott. Mert hatalmas erő tört elő a pártok összefogásából. Az egész egységes magyar nemzet szava harsog ki az egysévről, egy- lélekkel elfogadott határozatból. Milioni ágyut sorakoztathat az erőszak; elcsútheti valamennyit egyszerre, de mászás obuzai át nem ütethetik azt a vékony papíros, a melyre a nemzet szava írva vagyon. Ez erősebb, ellentállóbb, mint az osztrák hadsereg — ezer generálisával és legfelsőbb hadurával. Erősebb, mert lélek és igazság lüktet benne.

Csak ez a kettő szülhet olyan méltóságos nyugalmat, higgadságot, mint a minőt a magyar nemzet képviselői tanusítottak. Az abszolútizmus lánczait csörgetik — és a nemzet képviselői szárazon, kronologikusan sorolják föl, hogy hol ütöttek sebet a törvénynek. Csupán akkor kap szárnnya ravanyuk, amikor a bus jövedéjére boruló fátóly egy csücskét emelik föl. »Ha pedig újabb erőszakos lépések által képviselő-jogaink gyakorlásától ismét elűtetnénk, a nemzet előtt emeljük fel tiltakozó szavunkat az alkotmányt kijátszó eljárás ellen, azzal a megnyugvással, hogy a kibontakozás törvényes útjára rámutattunk, arra rálepní készek voltunk és abban a bizalomban, hogy az alkot-

Az Egyetértés tárczája.

A nagy értekezlet.

(Pillanatszerű felvételek az ellenzék gyűléséről.)
— Az Egyetértés eredeti tárczája.
— A váci-utczának abban a részében, mely azelőtt a Lipót-utca névre hálgatott, mostanában hatalmas barrikádok vannak. Oh a a világrt se tessék forradalmi czélokra való torlaszokra gondolni. Még itt nem tartunk. Egyelőre csak azért tépők föl a váci-utca kebelét szoros munkáscsapatok, hogy gázcsöveket rakjanak le.

A barrikádoknak miatta nem valami könnyű dolgot megközelíteni az új városházát, mely már nem is olyan új, mint aminek mondták. De arra ezek a torlaszok mindenesetre jók, hogy lehetetlené tesznek minden nagyobb csoportosulást a városháza előtt, mely ime egy delutánra parlamenté avanszozott.

Az ellenzéki honatyák lassan-lassan gyülekeznek. Csak úgy vannak itt is, mint a Házbán: a kitűzött időnél jóval később jönnek el, mert hiszen a tapasztalt parlamentárius férfin jól tudja, hogy az értekezlet kezdetét csak azért hirdetik négy órára, hogy öt óra körül hevesen kezdjen.
A fiatalon mozgóköny gróf Zichy Jenő az első a teremben, amelyben egyébkor potrohok háziurak és fontoskodó nyárs-polgárok intézik a fővárosi sorsát. Aztán jön Darányi Ignécz, Thaly Kálmán, meg gróf Zichy Miklós. Nézegetik az órájukat és fejcsóválva mondják:
— Hm, hm, nagyon kevesen vagyunk! Pedig mindjárt négy óra.
Amde csakhamar nagyobb csoportokban érkeznek a képviselők: függetlenségi, néppártiak, disszidensek vegyes. Még egy szabadelvűpárti is akadt köztük: az öreg Telecsky Kristóf, a ki szinte röstelkedik, hogy egybesereglett képviselőtársai olyan nagy figyelemmel fordulnak a személye felé.
Nem esékly szenciációt kelt, hogy megjelenik gróf Zichy János, a kit a lapok kö-

vetkezetesen megtesznek miniszterelnök-jelöltnek, ámhátr ő épp olyan következetesen jelenti ki újból és újból, hogy egyáltalában nem szándékozik kabinetalakítástera vállalkozni, még ha a király meg is akarja bízni ezzel.

Mikor Polónyi Géza, a ki ebben a teremben nagyon otthonosan érzi magát (hiszen városatyai minőségében nagy és kemény csatákat szokott itt megvívni) megpillantotta gróf Zichy Jánost, a ki az unokatestvéré, gróf Zichy Aladár szomszédságában foglalt helyet a jobboldalon, nagy hangon üdvözölte:
— Ah! Ah! Kegyelmes uram!

A mire azonban Zichy János mosolyogva mondta:
— Semmi kegyelmes ur! Nem vagyok kegyelmes és nem is leszek.

Az igaz, hogy óvatosan mindjárt hozzáteszi:
— Legalább egyelőre nem.

Fél öt felé már vagy kétszáz képviselő volt együtt a teremben. Egyszerre hatalmas taps hangzott föl. Mi az, mi történt? Hát testületileg bevonultak az új disszidensek. A monet élen Nagy Ferencz, aki jó egy fejjel magasabb ki a tömeg közül. Szerényen hajtogatta meg magát és meg akart huzódni a hátsó padok egyikében, csakhogy Darányi vitte magával előre.

— Gyere az első padra!
Gróf Zichy Aladár pedig évődik az új disszidensekkel, akik ime, szintén csatlakoztak a koalícióhoz:
— Nem tudom, nem kellene-e előbb a purgatoriumba mennetek, hogy lélekben egészen megtisztuljatok?

Amire Molnár János megjegyzi:
— Nono, csak aztán mindnyájunkat a pokolba ne küldjétek!

Sűrűn hangzik föl a kérdés:
— De hát gróf Andrássy Gyula hol van?
Andrássy nem jött el. Ellenben érkezett helyette messze Lengyelországból egy távirat, melyben azt közli Kossuth Ferencznel, hogy lekészt a vonatról és így csak holnap érkezhetik meg Budapestre.
— De hát Justh Gyula?

Justh Gyula e pillanatban lép a terembe. Taps, éljenzés fogadta a ház elnökét, aki az első padsor szélén, Darányi Ignécz mellett foglalt helyet. Vele éppen szemben ült gróf Apponyi Albert.

Egyik-másik képviselő megpróbálta az értekezlet megkezdése előtt megszámolni, hogy hányan vannak jelen. Biz ez nagyon nehéz munka volt, mivelhogy a tömeg folyton nyüzsgött-mozgott. Annnyit azonban sikerült megállapítani, hogy kétszázal jóval többen vannak.

Pár perczel mult el fél öt óra, mikor Kossuth Ferencz fölment az elnöki emelvényre és elfoglalta azt a széket, melyből egyébkor jó Márkus József iparkodik megszéledíteni Kasics Péter, a fővárosi közgyűlési terem tigrisét, aki kiméletlenül lecsap minden visszaélésre. Pár szóval üdvözölte az egybegyűlteket és isten áldását kérte a tanácskozárra. A papoknak tetszett ez a jámbor hang. Vajay István tapsolva helyeselt, Molnár apátkonok is igen meglepődötten bólintgattak fejével.

Azután pedig Kossuth Ferencz elkezdte olvasni a vezérbizottságnak a határozati javaslatát. Mintha valami elfogódottság uralkodott volna rajta, miáltal olvasta. A harmadfélszáz képviselő meg esőndben, nagy figyelemmel hallgatta és csak olykor-olykor tört ki elementáris erővel a helyeslés zaja, a taps, az éljenzés. Különösen mikor a javaslat elítelte azt, a mi Bécseben történt és a mi ott történni akar ezután.

Az elnöki emelvény előtt van egy félkörű asztal. Itt mások, a fővárosi közgyűlések alkalmával, az előadók szoktak ülni. Ma erről a helyről beszéltek az egyes pártok szónokai. Elsőnek a függetlenségi és 48-as párt részéről Thaly Kálmán, az őz kurucz, utána meg Wlassics Gyula, a ki olyan tüzel-hévvél beszélt, hogy valóságilag elragadta a hallgatóságot. Egyszer azt mondta:
— Ha eddig nem lett volna meg az el-

lenzéki koalíció, hát meg kellene csinálni most szeptember huszonhatodikának hatása alatt!

No hiszen támadt erre éljenzaj! Bánffy, aki a centrumban ült, a szemével hunyorogott, ami nála mindig a meglepődöttségnek a kifejezője, valaminthogy az idegeskedést árulja el az, mikor hatalmas hajszát gyors mozdulatokkal simítja végig többször egymásután.

Wlassicsot nagyon lelkesen megjelentelek, de megéjezték Nagy Ferenczet is, a ki a néppárti Simonyi-Semadám után szólt, az új disszidensek csatlakozását jelentvén be, valaminthogy igen lelkes ovációkban részesítették báró Bánffy Dezsőt is, mikor az új-párt nevében beszélt.

Kossuth Ferencz még csak ekkor jegyezte meg:
— Most mondom el, amit voltaképpen már előbb el kellett volna mondanom, hogy ugyanis az egyes pártok szónokainak sorrendjét a pártok számarányára való tekintettel állapítottuk meg.

Talán a számarány miatt hangsúlyozta is Bánffy olyan melancholikusán:
— Én és kis pártom!

— Majd megnő az még! — szólt rá halak Hock János.

Utolsóank maradt Vázsonyi Vilmos. Ő a legkisebb parlamenti pártnak a feje. Másodmagával van. Amde most nem csak a demokráta névben beszélt, hanem az új-játszervezett szocialisták nevében is.

Igen röviden okolta meg, hogy a demokráta és szocialisták miért fogadják el a határozati javaslatot.

— Azért, — szólt, — mert magyarok vagyunk!

És egybékét esipett egy jót a nemzetközi szociáldemokratákon, de meg Bécsen is. És ha tapsoltak neki, hát ez csak természetes. A Tereváros becézgetett kedvence, atkiben olyan óriási temperamentum lakozik, nagyon ért a szó művészetéhez és mindig eltalálja, hogy a hallgatóságának mit beszéljen. Apponyi volt az első, a ki gratulált neki.

Telecsky Kristótot biztatták a mellette lévők:
— No, most halljuk a szabadelvű párt részéről megjelent képviselők szónokát is!

Csudálkozva fordult hátra Telecsky:
— Hát van itt olyan is?

— Van bizony! — felelték neki. — Itt vagy te!

— En? — szólt Telecsky. — Én is csak voltam szabadelvűpárti!

A miért aztán kapott egy nagy éljenzést, a kiknek ezt mondta. S a többi képviselő valig esodlakozott:
— Mi az? Mi történt?

— Hát csak az történt, hogy azt hittük, van köztünk egy szabadelvűpárti és ime, arról az egyről is kiderült, hogy már nem az!

A javaslatot elfogadták, a fővárosnak köszönetet mondták, a miért a termet átengedte a tanácskozárra és azzal a képviselő, a kik a köztük körözött aláírás ivtamsága szerint kétszáznegyvenhatan voltak, letöltölték az utcára.

A barrikádokon elhelyezkedett egy sereg fiatalember és megjelente az ismertebb ellenzékí férfiakat. Egy muszka újságíró pedig megfogta gróf Zichy Jenőt:
— Kegyelmes uram, most már csak azt mondja meg, mikor tör ki a forradalom?

A forradalom? — szólt Zichy Jenő. — Arra egyelőre még nincsen kilátás.

— Nincsen? — sópánkodott az orosz. — Pedig én azért jöttem ide, mert here járt, hogy forradalom lesz. Ha nem lesz, minék jöttem ide?

Mire gróf Zichy Jenő azt mondta:
— Minek? Hát tudja mit barátom? Mondjuk: azért jött, hogy most velem ebédeljen a Royal-hotelben. Forradalom híján érje be ezzel!

Es kocsiba ült az oroszszal, a ki lelkiismeretesen bizonyára azt írta a jegyzőkönyvébe, hogy:
— A magyarok, mielőtt megkezdik a forradalmat, igen alaposan megebedelnek és sok pezsgőt isznak.

Ezzel aztán a szónokok sora ki volt merítve.

jogi függetlenség... Szerda

mány elszánt védelmében az egész nemzet velünk lesz. A szónokok beszéde méltó volt a nagy naphoz. Kossuth Ferenc klasszikus egyszerűséggel emelte ki, mit jelent az összetartás; s hogy micsoda hatalmas közziklák morzsolódtak már előtte porrá. Thaly Kálmán a függetlenségi párt nevében jelentette, hogy hozzájárul a javaslatához. Szava ugy szólt, mint a kurucz tórogató szava. Simonyi-Semadam Sándor a néppártot állította be hadi rendbe; báró Bánffy Dezso az új-pártot; Nagy Ferenc az új-disszidenseket. Majd Vázsonyi Vilmos dobott néhány csomó rózsát a lelkesedés lobogó máglyájára. A kik résztvettek ezen az együttes konferencián, a képét sokáig fogják örízni szívük legszentebb zugában. Délelőtt a függetlenségi párt, a néppárt, a disszidensek és az új-disszidensek gyűltek össze tanácskozára. Ki kell emelni a függetlenségi párt értekezletének anyagából egy nyilatkozatot, a melynek Kossuth Ferenc a gazdája. Azt mondotta Kossuth Ferenc, hogy a nemzeti küzdelem soha ellanyhulni nem fog. Megalkuvásra csak a becselen kész: — de a nemzet részéről ilyen csak a botorság tételezhet föl. Míg az ország fővárosában ilyen fogadalmakra és rezolúciókra ütötték rá a pecsétet, azaltal Bécsben, a királyi termekben nagy urak, nagy tanácsot ültek. A nép jólétéről tanácskoztak? Azt hányták-velettek, milyen módon lehetne az elszegényedett magyar nép sorsán enyhíteni? Nem erről volt a vita. Arról tanácskoztak, hogy miképpen lehetne Magyarország kormányozni a parlamentáris többség, a nemzeti képviselő többségének ellenére. Mit határoztak? Mondják, hogy a Fejérváry-kormányt újabb kinevezi a király. A kinevezési okmány már legközelebb megjelenik a hivatalos lapban. A Fejérváry-kormány bemutatkozik a Házban; még pedig nem úgy, mint ideiglenes, hékéltetésre vállalkozó kormány: — hanem mint kombatáns gouvernement, a melynek program van tarsolyában; a mely programmal hivatkozhat arra, hogy a kormány kész a választási tüze menni: ott diadalt aratni, vagy elesni. Elessi? Erre aligha gondol! Fejérváry. Ő győzelemre, a magyar nemzet leigázására gondol. Ez hevíti agyát, ez a gondolat tölti meg a lelkét. A király a választói reformokhoz is megadta a beleegyezését. Hadd tüzze Fejérváry azt is harci lándsá-jára.

A bécsi kihallgatások.

A Bécsbe utazott miniszterek: báró Fejérváry Géza, Kristóffy József és Lányi Bertalan mai kihallgatásról bécsi tudósítónk a következőket jelenti nekünk:

(A király dolgozószobájában.)

Báró Fejérváry, aki Kristóffy és Lányi miniszterekkel tegnap este ideérkezett, ma reggel azt az értesítést kapta, hogy a király délelőtt tíz órakor kívánja kihallgatáson fogadni. Báró Fejérváry kevéssel tíz óra előtt tábornoki egyenruhában a Hofburgba hajtatott, ahol a király kevés percet utóbb fogadta. Kristóffy és Lányi miniszterek ezalatt a bankassai magyar palotában maradtak. A király körülbelül tizenkettő órákor fogadta Kristóffy és Lányi minisztereket és Lányi Bertalan igazságügyi miniszterrel együtt tanácskozott. A délelőtti folyamán báró Gautsch is megjelent a Hofburgban.

Egy másik távirat tartalma:

A király délelőtt tíz órakor fogadta báró Fejérváry-t, a ki azonban csak rövid ideig volt a király dolgozószobájában. Ezután Fejérvárynak a kabinetirodában hosszabb tanácskozása volt báró Gautsch osztrák miniszterrel, a ki a tanácskozás után rövid kihallgatásra ment a királyhoz. Báró Gautsch után a király Kristóffy Józsefet fogadta, a kinek audienciája után báró Fejérváry és Kristóffy együttes kihallgatásra jelent meg a királynál. Egy órákor a királyi kabinetiroda meghívott küldött Lányi Bertalan igazságügyi miniszternek, a ki azonnal a Burgba hajtatott. A király elnöklésével tanácskozás volt, a melyen Fejérváry, Kristóffy és Lányi vett részt és a mely egy óra hosszáig tartott.

(A választójogi reform.)

A mai napnak legfontosabb eseménye, hogy a király két órai tanácskozásban, a melyen Fejérváry és Kristóffy miniszterek voltak jelen, összes részleteiben letárgyalta Kristóffy-nak a magyar választói jog re-

formjáról készített elaborátumát. Maga Kristóffy a tanácskozás lefolyásáról a következőkkel értesített a társaságot: — A király ma délelőtt tíz órakor egy órai kihallgatáson fogadta báró Fejérváry miniszterelnököt. A miniszterelnök tizenegy óráig általános politikai természetű kérdésekről tett a királynak előterjesztést. Ezután ő felsége Kristóffy belügyminisztert fogadta s az ő kihallgatáson báró Fejérváry miniszterelnök is jelen volt. Kristóffy belügyminiszter a magyar választói jog reformjáról szóló elaborátumot terjesztette a király elé. Az elaborátumnak nincs törvényjavaslat karaktere, de tartalmát tekintve, érdemében mégis ilyen formában készült. A király két óra hosszán tanácskozott a magyar belügyminiszterrel s ezalatt az idő alatt az egész elaborátumot végigtárgyalta. A magyar miniszterek nem tudták eléggé bámulni, hogy ő felsége mennyire tájékozva volt és mennyi szakismeretet tanúsított a választói reformra vonatkozó összes kérdésekben, úgy, hogy Kristóffy nem jutott abba a helyzetbe, hogy az elaborátumban foglalt bizonyos határozatokról fölvilágosításokat adjon vagy azoz-hoz magyarázatokat fűzzön. Ő felsége két órai tanácskozás után kegyelmesen bocsátotta el a minisztereket. (A miniszterek Bécsben maradtak.) Délután még egy volt, hogy Kristóffy és Lányi miniszterek a ma délutáni 5 órai gyorsvonattal visszautaztak Budapestre. Minthogy azonban a király egyes részletkérdésekre nézve még fentartotta magának a döntést, sőt holnap valószínűleg újabb fogadni kívánja a minisztereket, nemcsak Fejérváry, hanem Kristóffy és Lányi is Bécsben maradtak. A felhivatalos Magy. Táv. Iroda a következőket jelenti: A változott diszpozíciók következtében Kristóffy és Lányi miniszterek még Bécsben maradtak. (Fejérváry előterjesztései.) Bécsből táviratozzák a „Budapesti Tudósító“-nak: A mai délelőtti folyamán, mint már jelentettük, báró Fejérváry Géza miniszterelnökön kívül Kristóffy József belügyminisztert és Lányi Bertalan igazságügyi minisztert is kihallgatáson fogadta a király. Kristóffy és Lányi miniszterek kihallgatása alkalmával báró Fejérváry Géza miniszterelnök is jelen volt. A miniszterelnök javaslatokat tett a királynak a válság megoldására vonatkozólag és a két szakminiszter kimerítő előterjesztést tett a kibontakozási javaslatokra vonatkozó munkálataikról. A kabinet Bécsben időző tagjai elutasításukról még nem rendelkeztek, hanem egyelőre ő felsége rendelkezésére még itt maradtak. A miniszterelnök részt fog venni az ő felsége nevenapja alkalmából holnap tartandó ünnepi misén. (Felhivatalos jelentések.) A délelőtti kiadott felhivatalos jelentések így szólnak: A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: Ő felsége ma délelőtt 10 órakor báró Fejérváry Géza miniszterelnököt és 11 órakor Kristóffy József belügyminisztert külön kihallgatáson fogadta. A Budapesti Tudósító-nak táviratozzák Bécsből: Báró Fejérváry Géza miniszterelnök ma korán reggel érkezett Kristóffy József és Lányi Bertalan miniszterekkel és 10 órakor a Hofburgba ment kihallgatásra. Kristóffy József belügyi és Lányi Bertalan igazságügyi miniszterek készen állanak arra, hogy esetleg szünnap — báró Fejérváryval együttes — kihallgatáson jelenjenek meg a király előtt. A Budapesti Tudósító jelenti: A délelőtti folyamán a király fogadta Kristóffy József belügyminisztert és Lányi Bertalan igazságügyi minisztert. A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: Kristóffy és Lányi miniszterek ma délután 5 órakor haza utaznak Budapestre. Báró Fejérváry a holnapi napot is Bécsben tölti s holnap ismét kihallgatásra megy ő felségéhez. Ellenzéki pártértekezlet. A képviselőház ellenzéki pártjai ma délelőtt külön-külön értekezletet tartottak a ma délutáni, pártközi értekezlet elé terjesztendő határozati javaslat dolgában és valamennyi úgy döntött, hogy ehhez a javaslatához hozzájárul. Ezekről az értekezletekről a következőkben számolunk be: (A függetlenségi párt.) Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt ma délelőtt 10 órakor Kossuth Ferenc elnöklésével értekezletet tartott, melynek jegyzőkönyvét gróf Benyovszky Móricz vezette. Kossuth Ferenc elnök az értekezletet megnyitván, bejelenti, hogy az ifjúság vezére arra kéri, hogy az ifjúság nevében hívja meg a párt tagjait a mai szűkülésére. Szederkényi Nándor indítványozza, hogy a párt tetszőleg vonjon a pártkörből a város-házára. Kossuth Ferenc ezután átértekezletet tart, melynek tárgya a Kossuth Ferenc elnök által a Bécsben meghívást kaptak, az impressió kedvező volt, mert a meghívást akképp magyarázták, hogy az uralkodó a parlamenti többséggel akar érintkezésbe lépni és a homo regius intézményét, mely parlamentáris szempontból ismeretlen fogalom, el akarja ejteni. De a családossá annál nagyobb volt, mert nem tanácskozára, hanem ad audiendum verbum hivatott. És amár nem feltételezhető az, hogy magyar képviselő a magyar király előtt megalkuvást nyújtson, dacára annak, a fogadatlanság rövidsége minket és az országot megdöbbentette. Nem terjesztjük ki itt az irat tartalmát, amelyre a király átnyújtott, amely nem volt más, mint egy lap papír minden ellenjegyzés nélkül. De mindenesetre kétes volt a helyesége annak, kinek a rendelkezésére jelent meg ezen irat egyszerűsége nem nyelven, amiképpen meg annak a tartalmát senkivel sem közöltük. Kéri a pártot, hogy helyes-e az őt ferfi magyarázatát, akik Bécsben jártak. (Általános helyeslés és eljenzés.) Kéri a párt tagjait, hogy ma délután négy órakor jelenjenek meg a közös értekezleten, amelyre a képviselőháznak pártkülönbőség nélkül mindazon tagjai meghívást kaptak, akik most az alkotmány megvédésére tömörülnek. Ezen a közös gyűlésen a vezérőlbizottság egy indítványt fog a penum elé terjeszteni. Felkéri Apponyit, hogy ismertesse röviden az indítvány tartalmát. Gróf Apponyi Albert a vezérőlbizottságnál azt a kérését teszi az összes pártok elé, hogy egy közös értekezletet foglalkozzanak a királyi iratok tartalmával. Minthogy alkotmányos elvek megvédéséről van szó, a vezérőlbizottság bármely párttagját, ki az alkotmány védelmében részt akar venni, a közös értekezletre meghívja. A vezérőlbizottság határozata értelmében ezen indítvány szövegét a közös értekezleten el kell adni. A szöveg további pontjairól szól, hogy a koalíció a korona által közölt feltételek mellett kormányalkotásra nem vállalkozhatott. Azután Apponyi a szöveg többi pontjairól is felvilágosításokat adott, nevezetesen a katonai kérdésekben és a kiegyezés revíziójára tekintettel elfoglalt álláspontot. A királyi kézirat a kiegyezés revíziójával foglalkozva, a revíziót osztó irak ténylegétől teszi függővé. Ez elnyilvánosan tiltakozunk, de tiltakozunk a gazdasági önállóságunk biztosított jogainak kétségbevonásán is, mivel ezen kérdésben semmiféle revízió nem szükséges. Mi nem akarunk Ausztriának törvényt alkotni, de viszont a magyar törvényhozás jogi függetlenségét mindenáron megvédjük. Azután arról szót Apponyi, hogy báró Fejérváry miniszterelnök a királyi kézirat harmadik pontját újságírók előtt enyhíteni íparokdott. De a helyreigazítás ezen módját illetikellenek és a királyi kijelentésekkel nem egyenrangúknak kell elfogadnunk. Mindezek után az amúgy is súlyos helyzetet még súlyosabbnak látjuk. Ezen súlyos helyzet orvoslását mi csak abban láthatjuk, hogy a magyar kérdések a magyar parlament dietális traktátusa elé kerüljenek. Tiltakozunk kell tehát az országgyűlés folytonos elnapolása ellen. Koveljük az úlések folytonossága és a feltrata a választ. A választ a képviselőházban megvitatható, akként vonható felülősségre azok, akiket a felelősség terheli, valamint megállapítható lesz az is, hogy kik avatkoztak bele illetéktelenül ezek ügyébe. (Általános eljenzés.) Kossuth Ferenc határozatlal kimondja, hogy az indítvány tartalmához a párt egyhangúlag hozzájárul. Felkéri Thaly Kálmánt, hogy a párt részéről a délutáni közös értekezleten az indítványhoz való hozzájárulást tolmácsolja. Uray Imre felpanaszolja, hogy olyasmit védelmezünk, ami nincs, t. i. az alkotmányt. Rösteli, hogy a mi emberek mind Bécsbe járnak; olyan házigazdához, aki úgy bánik a meghívott vendégeivel, mint ahogy a király a nemzet vezéreivel bán, magyar ember több nem lehet. (Élénk helyeslés.) A tulajdonképpeni hiba akkor történt, mikor a Fejérváry-féle abszolutisztikus kormányt „meltóságon” fogadtuk. Ki kellett volna venni a parlamentből, mert a selyemkezlés bűnösödött Bécsben nem értik meg. Kéri a vezéreket, ne írjanak olyan langymeleg cikkeket, amikről a legtüzebb vér is lehoad. Azt írják, hogy mi mindennel megelégszünk; legutóbb azt írják, hogy a huszárvezérek magyar komandója nekünk elég. Pedig az nem áll, nekünk az egész kell. Természetellenes dolog, hogy mi a 67-es alapot támogatjuk, a mely nem is létezik, hanem mindig egy nagy hazugság volt. Hiszen a 67-es alapot már az sem támogatja, aki feleskldött rá. Ennek támogatnánk egy falat, ame y ugys-e dől? Hogy bennünket is agyonüsdő? Kéri a vezéreket, ne legyenek engedékenyebbek, mint a nemzet. Kossuth Ferenc elnök osztja Uray hazafias érzelmeit, de örömmel konstatalja, hogy a nemzet lelkesedése nemhogy csökkenne, sőt emelkedik. Kéri a pártot, valamint a pártok híveit, gondolkodjanak meg, hogy jelenleg a függetlenségi párt nem rendelkezik abszolút többséggel, mi tehát a pártunk feladata? megartani a meglevőt és megszerezni azt, a mi még nincs meg. Ebben a küzdelemben szükség van lelkes és kitartó harcossokra és körültekintő vezérekre. Fel kell téleznünk azt, hogy ezen a nemzet és uralkodó közt fenforog küzdelemben az uralkodót rossz tanácsadók környékezik. Annál inkább kötelességünk tehát az alkotmányt minél többen megvédeni és e védelemben összetartani. Az elnöki székéből tiltakozik az ellen, mintha megalkuvásról volna szó. Ő a független-

ségi eszmével született és ebben fog meghalni. (Zajos eljenzés.) Ezzel az értekezletet véget ért. (A néppárt.) Az országgyűlési néppárt összes tagjainak részvételével gróf Zichy Aladár elnöklésével ma délelőtt 11 órakor értekezletet tartott, a melyen gróf Zichy Aladár részletes jelentést tett a bécsi kihallgatásról, valamint ismertette a délutáni közös értekezlet előkerülő határozati javaslatot. A párt egyhangúlag köszönetet és bizalmat szavazott gróf Zichy Aladárnak és a délutáni értekezletre a párt szónokaként Simonyi-Semadam Sándort jelölte ki. Ezzel az értekezletet véget ért. (A disszidensek.) A disszidensek köre ma délelőtt 11 órakor saját klubhelyiségében Darányi Ignác elnökletével alant négyes értekezletet tartott. A napirend előtt a kör tagjai közé felvették: Kutasi Radisich István és ifj. Patay Andrást. Ezután az egyetemes ifjúság zászlószelvényére ünnepélyesen megszólalt a közös értekezletben Szilassy Zoltán és Mahalovics Endre küldöttek ki. A napirendre átérte, Darányi Ignác elnök megismertette az értekezlettel a ma délután az új városháza nagytérben megtartandó közös értekezlet ügyével s bőven ismertette azt a határozati javaslatot, a mely ott elő fog terjesztetni. A határozati javaslat elfogadásához az értekezlet egyhangúlag hozzájárult s megbízta a disszidensek köre részéről Wlassics Gyulát, hogy ott a párt álláspontját fejtesse ki. Ezzel az értekezletet véget ért. (Az új disszidensek.) Az új disszidensek délelőtt tizenegy órakor tartották meg értekezletüket a Pannóna-szálló eszméleti olvasó-teremben. A konferencián, a melyen Nagy Ferenc elnököt, a következő képviselőket vették részt: Apáthy Péter, Pattányzsky Elek, Miklós Ödön, Semsey Boldizsár, gróf Wenckheim István, Révay Simon, Justh Ferenc, Szivák Imre, Radisich Jenő, Issekutz Győző, Raisz Aladár, báró Stojanovics Ivan, Lázár László, Vancsó Gyula, Laszlovsky Béla, Fodor Kálmán, Markbreit Gyula, Baross Jusztin, Holczér János, Kabdebó Gergely, Botika Béla, Rubinek Gyula és Csepregly István. Kettőfél órakor Darányi Ignác kihívta Nagy Ferencet, a kivel hosszabb ideig konferált. Az értekezleten elhatározták, hogy Issekutz Győzőt megbízják a határozati javaslat elkészítésével. Issekutz a határozati javaslatot elkészítette és az értekezlet elé terjesztette. Az értekezletéről a következő kommuniké adták ki: A szabadulási pártból kilépett képviselők csoportja mai napon tartott értekezletén a következő határozatot hozta: A pártcsoporthoz önválásának hangsúlyozásával és kiindulva abból, hogy továbbra is hivatásának tartja a 67-es alap fontartása és teljes végrehajtása mellett a kibontakozás és e célból való pártalakulás előmozdítását, midőn egyelőre hazafias megdöbbenéssel veszi tudomásul a szeptember 23-án történtekről és a királyi nyilatkozatot, mely közölgünkba jütök és a parlamenti rendszerrel ellenkezik, a kibontakozás utába vértalanul gördült olyan akadálynak tekint, a melynek eltávolítása nélkül többi kormányának életbe lépése nem képzelhető. Mafelől a királyi nyilatkozat formája és lényege, valamint ennek készítésében közreműködött idegen befolyások ellen a legerélyesebben tiltakozik és ezért az országgyűlési képviselők többségének alkotmányvédő akcióját üdvözli, minké kifejezést adandó, a ma délután négy órakor tartandó közös értekezleten, mint ünnepies tiltakozásban résztvesz. A pártközi értekezlet. Az új városháza közgyűlési termében ma délután 4 órakor tartották meg a pártközi konferenciát, melyen az ellenzéki képviselők igen nagy számban jelentek meg. A pártközi konferencián a képviselőház tagjai közül a következők vettek részt: Kossuth Ferenc, Wlassics Gyula, Nagy Ferenc, Darányi Ignác, Szederkényi Nándor, Sággy Gyula, Illyés Bálint, Miklós Ödön, gróf Bathányi Zsigmond, Bittó Dénes, Szontagh Andor, gróf Hadik János, Navay Lajos, gróf Hadik Béla, gróf Bathányi Lajos, Szilassy Zoltán, gróf Dessewffy Emil, Toth János, Molnár János, Kállosy József, gróf Zichy Jenő, Kelemen Béla, Miksa Imre, Kubik Béla, gróf Zichy Miklós, Zanolla Richárd, Mihályovics Endre, Simonyi-Semadam Sándor, gróf Zichy János, gróf Zichy Aladár, Kovács Pal, Buzáth Ferenc, Artim Mihály, Símei Vilmos, Ferdinándy Béla, Horváth Jenő, Szabó István, Trubinyi János, Csernoch János, Nyári Béla, báró Kass Ivor, Günther Antal, Wildfeuer Karoly, ifjabb Szmezcányi G.örgy, Udvary Ferenc, Szkiecsák Ferenc, Cszmazia Ferenc, Farkas Ervin, Dömötör Mihály, gróf Majláth Géza, Molnár János, Zboray Miklós, Baross Justin, Semsey Boldizsár, Bolgár Ferenc, Baross János, Fodor Kálmán, Laszlovsky Béla, Pattányzsky Elek, gróf Wenckheim Móricz, Raisz Aladár, Csepregly István, Vancsó Gyula, Apáthy Péter, Justh Ferenc, báró Révay Simon, Cs. Lázár László, báró Stojanovics Ivan, Gieszwein Sándor, Karácsonyi Sándor, Laehne Hugó, Bakonyi Samu, Leitner Adolf, Rubinek Gyula, Markbreit Gyula, Botika Béla, Holczér János, Rákosi Viktor, Olay Lajos, Farkasházi Zsigmond, Pap Zoltán, Gyárfás Endre, Szakács Zoltán, Bernáth Béla, Szunyogh Mihály, Horváth József, gróf Bathányi Tivadar, gróf Vigyázó Ferenc, Bedőházy János, Blaskovich Sándor, Ballagi Aladár, Polónyi Géza, Semsey László, Heilebröndt Géza, Justh Gyula, Kun Árpád, Molnár Ákos, Hoitsy Pal, gróf Zichy Vladimír, Thaly Kálmán, gróf Károlyi Mihály,

Nagy Emil, gróf Teleki Pal, gróf Apponyi Albert, gróf Székely Miklós, Gúner Gyula, Szentiványi Árpád, Déry Zoltán, Szemere Huba, Szemere Miklós, báró Bánffy Dezso, Dániel László, Hock János, Bene István, Szabó Kálmán, Putnoki Mór, Bartalos István, gróf Benyovszky Móricz, gróf Teleki Arvéd, Kállay Tamás, Darányi Ferenc, Várady Károly, gróf Benyovszky Sándor, Várady Imre, Steiner Ferenc, Zakarás János, ifj. Madarász József, Világhy Gyula, Kovács Gyula, Uray Imre, Meskó László, Berzsényi Jenő, Madarász Imre, Rigó Lajos, Csépany Géza, Szappanos István, Kelemen Samu, Faragó Antal, Telesky Kristóf, Luby Béla, Sfrifort József, Fabri Karoly, Egry Béla, Malatinszky György, Szluha János, Bizony Ákos, Lukács Gyula, Barabás Béla, Buza Barna, Keller István, Visontai Soma, Szatmári Mór, Varga Károly, Jankovich Marcell, Lovász Márton, gróf Majthényi Ádám, Kállay Lipót, Kacsokovics Géza, Balogh Mihály, dr. Samassa János, Thaly László, Szilágyi István, Sebess Dénes, Ferenczy Géza, Molnár Ákos, Dra-kóczy László, Kovacs Ernő, Okolicsányi László, Zinszky István, Vertán Endre, Csányi Sándor, Makai Zsigmond, gróf Bathányi József, Pozsgay Miklós, Hermann Ferenc, Horváth Gyula, H-dervary Lehel, Kuszók István, Kmetz Károly, ifj. Vebér János, Bakó József, Somogyi Aladár, Benedek János, Elnér Zsigmond, Horly Béa, Uray Miklós, Kálmán Rudolf, Szász József, Bozóky Árpád, Kecskeméthy Ferenc, Bartal Ferenc, gróf Zichy János, Andrey Gyula, Jeszenszky Ferenc, Rajk Aladár, Koller Tivadar, Veres József, Hammersberg László, Sniakovszky Valér, Hilbert Károly, Hon-taller Lajos, Sturmman György, Mukics Simon, Rath Endre, Mezőssy Béla, Kaposfoly Jenő, Nagy Sándor, Bajai Sándor, Molnár Jenő, Kubinyi Márton, Mi-oga Sándor, Melner Béla, Leszky Gyula, Gaál Sándor, Rátkay László, Török Ferenc, Gyapai Pal, Achim Andrást, Szász Zsom-bor, Vázsonyi Vilmos, Mezői Vilmos. (Az elnöki megnyitó.) Kossuth Ferenc elnök az egybegyűltek eljenzése közben foglalta el az elnöki széklet és így szolt: — Az értekezletet megnyitóm s üdvözölöm a megjelent képviselőket, kik részt akarnak venni az alkotmányvédő küzdelemben. Az isten áldását kérem eredményes sikerre. Bejelentem, hogy ma értekezletünkön Ivánka Oszkár, Andrássy Gyula gróf, Károlyi Sándor és István gróf és Barta Ödön kimentek magukat az értekezlet-ről s mind előre kijelentették, hogy a hozandó határozatokhoz hozzájárulnak. Felkértem Toth János barátomat a jegyzőkönyv vezetésére. Tiszteit értekezlet! Leszek bátor fessiovasni minden előzetes nélkül egy határozati javaslatot, a melyre azután a vitát megnyitom. (A határozati javaslat.) Kossuth erre felolvasta a határozati javaslatot, mely így szolt: 1. Az értekezleten egybegyűlt országgyűlési képviselők helyeslik a szeptember 23-án ő felségéhez hívott parlamenti férfiak eljárását. 2. A szeptember 23-án kelt és nyilvánosságra hozott királyi nyilatkozat politikai tartalma illetőleg ez az értekezlet annak a megállapítására szorítkozik, hogy a kormányalkotásra felhívott többségre nézve erőltetés lehetetlenség az ott megállapított feltételek alapján kormányt alkotni; a ki tehát azoknak ékként való felállítását ő felségének ajánlotta, annak nem lehetett más szándéka, mint az, hogy a parlamenti többségnek kormányra jutását megkísérelje. De állást foglal ez értekezlet azokkal az alkotmányjogi szerelmekkel szemben, a melyek a szeptember 23-án tett királyi kijelentésekben foglaltaknak. Az alkotmányba ütköznek tartja azt az egész eljárást, a mely a parlamenti többségtől a követendő politikára nézve fejedelmi ultimátumokhoz való föltétlen alkalmazkodást követel. Alkotmányba ütköznek tartja a hadsereg nyelvének kérdésében „engedmény” kifejezésnek helytelen alkalmazását, még azon feltételek szerint is, a mely az 1867. XII. törvénycikk 11. szakaszát akképp értelmezi, hogy a hadsereg nyelvének meghatározása fejedelmi jog, (a mely kérdéssel itt nem kívánunk foglalkozni) az a jog is csak alkotmányosan, azaz miniszteri felelősség mellett és az országgyűlési törvényszerű befolyásával gyakorolható. Tehát a fejedelmi jogokat legfőbb értelmében magyarázó ezen felfogás szerint is alkotmányunk alapelveivel ellenkezőnek olyan kijelentések, a melyek ezen a ténen az országgyűlésleg megnyilvánuló nemzeti akaratnak figyelembe vételét kizárják. Alkotmányunk alapelveit, függetlenségünk biztosítását támadja meg a királyi nyilatkozat III-ik pontja, mely a „67-es alap revízióját”, vagyis az 1867. XII. t.-cz. módosításának lehetőségét a magyar törvényhozásnál kívül meg más tényezőkhöz hozzájárulástól teszi függővé. Ezenelül egyik legfontosabb, az ország gazdasági függetlenségét külön is biztosító tételében ütközik ennek a feltételnek kiterjesztése a gazdasági berendezkedés kérdésére. Midőn az értekezlet a királyi nyilatkozat eme pontjával szemben hangsúlyozza Magyarország törvényhozásának minden idegen befolyást kizáró önmagában tökéletes illetékeségét, bármely törvény és így az 1867. XII. t.-cziknek is eltörlésére, módosítására vagy magyarázatára, az nem azt teszi, mintha legkisebb mértékben is érinteni akarna Ausztria törvényhozásának hasonló függetlenségét vagy mintha a két állam törvényhozói között való eszmecserenek gondolatát elutasítaná: hanem csak azt, hogy törvényhozásunk

száma a magyar választói jog reformjáról készített elaborátumát. Maga Kristóffy a tanácskozás lefolyásáról a következőkkel értesített a társaságot: — A király ma délelőtt tíz órakor egy órai kihallgatáson fogadta báró Fejérváry miniszterelnököt. A miniszterelnök tizenegy óráig általános politikai természetű kérdésekről tett a királynak előterjesztést. Ezután ő felsége Kristóffy belügyminisztert fogadta s az ő kihallgatáson báró Fejérváry miniszterelnök is jelen volt. Kristóffy belügyminiszter a magyar választói jog reformjáról szóló elaborátumot terjesztette a király elé. Az elaborátumnak nincs törvényjavaslat karaktere, de tartalmát tekintve, érdemében mégis ilyen formában készült. A király két óra hosszán tanácskozott a magyar belügyminiszterrel s ezalatt az idő alatt az egész elaborátumot végigtárgyalta. A magyar miniszterek nem tudták eléggé bámulni, hogy ő felsége mennyire tájékozva volt és mennyi szakismeretet tanúsított a választói reformra vonatkozó összes kérdésekben, úgy, hogy Kristóffy nem jutott abba a helyzetbe, hogy az elaborátumban foglalt bizonyos határozatokról fölvilágosításokat adjon vagy azoz-hoz magyarázatokat fűzzön. Ő felsége két órai tanácskozás után kegyelmesen bocsátotta el a minisztereket. (A miniszterek Bécsben maradtak.) Délután még egy volt, hogy Kristóffy és Lányi miniszterek a ma délutáni 5 órai gyorsvonattal visszautaztak Budapestre. Minthogy azonban a király egyes részletkérdésekre nézve még fentartotta magának a döntést, sőt holnap valószínűleg újabb fogadni kívánja a minisztereket, nemcsak Fejérváry, hanem Kristóffy és Lányi is Bécsben maradtak. A felhivatalos Magy. Táv. Iroda a következőket jelenti: A változott diszpozíciók következtében Kristóffy és Lányi miniszterek még Bécsben maradtak. (Fejérváry előterjesztései.) Bécsből táviratozzák a „Budapesti Tudósító“-nak: A mai délelőtti folyamán, mint már jelentettük, báró Fejérváry Géza miniszterelnökön kívül Kristóffy József belügyminisztert és Lányi Bertalan igazságügyi minisztert is kihallgatáson fogadta a király. Kristóffy és Lányi miniszterek kihallgatása alkalmával báró Fejérváry Géza miniszterelnök is jelen volt. A miniszterelnök javaslatokat tett a királynak a válság megoldására vonatkozólag és a két szakminiszter kimerítő előterjesztést tett a kibontakozási javaslatokra vonatkozó munkálataikról. A kabinet Bécsben időző tagjai elutasításukról még nem rendelkeztek, hanem egyelőre ő felsége rendelkezésére még itt maradtak. A miniszterelnök részt fog venni az ő felsége nevenapja alkalmából holnap tartandó ünnepi misén. (Felhivatalos jelentések.) A délelőtti kiadott felhivatalos jelentések így szólnak: A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: Ő felsége ma délelőtt 10 órakor báró Fejérváry Géza miniszterelnököt és 11 órakor Kristóffy József belügyminisztert külön kihallgatáson fogadta. A Budapesti Tudósító-nak táviratozzák Bécsből: Báró Fejérváry Géza miniszterelnök ma korán reggel érkezett Kristóffy József és Lányi Bertalan miniszterekkel és 10 órakor a Hofburgba ment kihallgatásra. Kristóffy József belügyi és Lányi Bertalan igazságügyi miniszterek készen állanak arra, hogy esetleg szünnap — báró Fejérváryval együttes — kihallgatáson jelenjenek meg a király előtt. A Budapesti Tudósító jelenti: A délelőtti folyamán a király fogadta Kristóffy József belügyminisztert és Lányi Bertalan igazságügyi minisztert. A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: Kristóffy és Lányi miniszterek ma délután 5 órakor haza utaznak Budapestre. Báró Fejérváry a holnapi napot is Bécsben tölti s holnap ismét kihallgatásra megy ő felségéhez. Ellenzéki pártértekezlet. A képviselőház ellenzéki pártjai ma délelőtt külön-külön értekezletet tartottak a ma délutáni, pártközi értekezlet elé terjesztendő határozati javaslat dolgában és valamennyi úgy döntött, hogy ehhez a javaslatához hozzájárul. Ezekről az értekezletekről a következőkben számolunk be: (A függetlenségi párt.) Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt ma délelőtt 10 órakor Kossuth Ferenc elnöklésével értekezletet tartott, melynek jegyzőkönyvét gróf Benyovszky Móricz vezette. Kossuth Ferenc elnök az értekezletet megnyitván, bejelenti, hogy az ifjúság vezére arra kéri, hogy az ifjúság nevében hívja meg a párt tagjait a mai szűkülésére. Szederkényi Nándor indítványozza, hogy a párt tetszőleg vonjon a pártkörből a város-házára. Kossuth Ferenc ezután átértekezletet tart, melynek tárgya a Kossuth Ferenc elnök által a Bécsben meghívást kaptak, az impressió kedvező volt, mert a meghívást akképp magyarázták, hogy az uralkodó a parlamenti többséggel akar érintkezésbe lépni és a homo regius intézményét, mely parlamentáris szempontból ismeretlen fogalom, el akarja ejteni. De a családossá annál nagyobb volt, mert nem tanácskozára, hanem ad audiendum verbum hivatott. És amár nem feltételezhető az, hogy magyar képviselő a magyar király előtt megalkuvást nyújtson, dacára annak, a fogadatlanság rövidsége minket és az országot megdöbbentette. Nem terjesztjük ki itt az irat tartalmát, amelyre a király átnyújtott, amely nem volt más, mint egy lap papír minden ellenjegyzés nélkül. De mindenesetre kétes volt a helyesége annak, kinek a rendelkezésére jelent meg ezen irat egyszerűsége nem nyelven, amiképpen meg annak a tartalmát senkivel sem közöltük. Kéri a pártot, hogy helyes-e az őt ferfi magyarázatát, akik Bécsben jártak. (Általános helyeslés és eljenzés.) Kéri a párt tagjait, hogy ma délután négy órakor jelenjenek meg a közös értekezleten, amelyre a képviselőháznak pártkülönbőség nélkül mindazon tagjai meghívást kaptak, akik most az alkotmány megvédésére tömörülnek. Ezen a közös gyűlésen a vezérőlbizottság egy indítványt fog a penum elé terjeszteni. Felkéri Apponyit, hogy ismertesse röviden az indítvány tartalmát. Gróf Apponyi Albert a vezérőlbizottságnál azt a kérését teszi az összes pártok elé, hogy egy közös értekezletet foglalkozzanak a királyi iratok tartalmával. Minthogy alkotmányos elvek megvédéséről van szó, a vezérőlbizottság bármely párttagját, ki az alkotmány védelmében részt akar venni, a közös értekezletre meghívja. A vezérőlbizottság határozata értelmében ezen indítvány szövegét a közös értekezleten el kell adni. A szöveg további pontjairól szól, hogy a koalíció a korona által közölt feltételek mellett kormányalkotásra nem vállalkozhatott. Azután Apponyi a szöveg többi pontjairól is felvilágosításokat adott, nevezetesen a katonai kérdésekben és a kiegyezés revíziójára tekintettel elfoglalt álláspontot. A királyi kézirat a kiegyezés revíziójával foglalkozva, a revíziót osztó irak ténylegétől teszi függővé. Ez elnyilvánosan tiltakozunk, de tiltakozunk a gazdasági önállóságunk biztosított jogainak kétségbevonásán is, mivel ezen kérdésben semmiféle revízió nem szükséges. Mi nem akarunk Ausztriának törvényt alkotni, de viszont a magyar törvényhozás jogi függetlenségét mindenáron megvédjük. Azután arról szót Apponyi, hogy báró Fejérváry miniszterelnök a királyi kézirat harmadik pontját újságírók előtt enyhíteni íparokdott. De a helyreigazítás ezen módját illetikellenek és a királyi kijelentésekkel nem egyenrangúknak kell elfogadnunk. Mindezek után az amúgy is súlyos helyzetet még súlyosabbnak látjuk. Ezen súlyos helyzet orvoslását mi csak abban láthatjuk, hogy a magyar kérdések a magyar parlament dietális traktátusa elé kerüljenek. Tiltakozunk kell tehát az országgyűlés folytonos elnapolása ellen. Koveljük az úlések folytonossága és a feltrata a választ. A választ a képviselőházban megvitatható, akként vonható felülősségre azok, akiket a felelősség terheli, valamint megállapítható lesz az is, hogy kik avatkoztak bele illetéktelenül ezek ügyébe. (Általános eljenzés.) Kossuth Ferenc határozatlal kimondja, hogy az indítvány tartalmához a párt egyhangúlag hozzájárul. Felkéri Thaly Kálmánt, hogy a párt részéről a délutáni közös értekezleten az indítványhoz való hozzájárulást tolmácsolja. Uray Imre felpanaszolja, hogy olyasmit védelmezünk, ami nincs, t. i. az alkotmányt. Rösteli, hogy a mi emberek mind Bécsbe járnak; olyan házigazdához, aki úgy bánik a meghívott vendégeivel, mint ahogy a király a nemzet vezéreivel bán, magyar ember több nem lehet. (Élénk helyeslés.) A tulajdonképpeni hiba akkor történt, mikor a Fejérváry-féle abszolutisztikus kormányt „meltóságon” fogadtuk. Ki kellett volna venni a parlamentből, mert a selyemkezlés bűnösödött Bécsben nem értik meg. Kéri a vezéreket, ne írjanak olyan langymeleg cikkeket, amikről a legtüzebb vér is lehoad. Azt írják, hogy mi mindennel megelégszünk; legutóbb azt írják, hogy a huszárvezérek magyar komandója nekünk elég. Pedig az nem áll, nekünk az egész kell. Természetellenes dolog, hogy mi a 67-es alapot támogatjuk, a mely nem is létezik, hanem mindig egy nagy hazugság volt. Hiszen a 67-es alapot már az sem támogatja, aki feleskldött rá. Ennek támogatnánk egy falat, ame y ugys-e dől? Hogy bennünket is agyonüsdő? Kéri a vezéreket, ne legyenek engedékenyebbek, mint a nemzet. Kossuth Ferenc elnök osztja Uray hazafias érzelmeit, de örömmel konstatalja, hogy a nemzet lelkesedése nemhogy csökkenne, sőt emelkedik. Kéri a pártot, valamint a pártok híveit, gondolkodjanak meg, hogy jelenleg a függetlenségi párt nem rendelkezik abszolút többséggel, mi tehát a pártunk feladata? megartani a meglevőt és megszerezni azt, a mi még nincs meg. Ebben a küzdelemben szükség van lelkes és kitartó harcossokra és körültekintő vezérekre. Fel kell téleznünk azt, hogy ezen a nemzet és uralkodó közt fenforog küzdelemben az uralkodót rossz tanácsadók környékezik. Annál inkább kötelességünk tehát az alkotmányt minél többen megvédeni és e védelemben összetartani. Az elnöki székéből tiltakozik az ellen, mintha megalkuvásról volna szó. Ő a független-

száma a magyar választói jog reformjáról készített elaborátumát. Maga Kristóffy a tanácskozás lefolyásáról a következőkkel értesített a társaságot: — A király ma délelőtt tíz órakor egy órai kihallgatáson fogadta báró Fejérváry miniszterelnököt. A miniszterelnök tizenegy óráig általános politikai természetű kérdésekről tett a királynak előterjesztést. Ezután ő felsége Kristóffy belügyminisztert fogadta s az ő kihallgatáson báró Fejérváry miniszterelnök is jelen volt. Kristóffy belügyminiszter a magyar választói jog reformjáról szóló elaborátumot terjes

Nagy értékpapír-lopás. Megirtuk, hogy New-Yorkban nagymennyiségű értékpapírokat loptak el. A tetteseket most kérekeztették a rendőrség. Egy Pearl nevű ember 350.000 ezer dollár értékű papírokat deponált egy bankházban. Egy ideig ember, a ki jelen volt a papírokat jégzárkának bediktálásánál, csakhamar hamisított, a melyre a papírokat kiadták neki. Mikor aztán el akarta őket adni, rajzérték és elfogták. A tolvaj nevét nem tudják még, mert nem akarja megmondani.

Villamos munkások sztrájkja. Berlinből táviratoztak: A reggeli lapok jelentik, hogy tegnap a villamosgáz munkások sztrájkjában semmi jelentékenyebb változás nem állott be. A városi vasút forgalmában és a világításban nem voltak nagyobb zavarak. A sztrájkok nyugodtan viselkednek. A rendet sehol sem zavarják meg. A munkások több helyen gyűlést tartottak, a melyek közül egyet a rendőrség fölőszlatozt, mert nem jelentették be előzetesen.

Dreyfus képviselő. A világszerte ismeret Dreyfus gabonakereskedő-vezér egyik főnökét. Dreyfus Lajos, mint Párisból táviratoztak, Lozereben liberális programmal képviselővé választották. Az új francia képviselői üzleti ügyekből folyólag gyakran jár Budapesten, ahol számos társadalmi összejövetelre is van, mert egész jelentékeny részt vesz a magyarországi gabonakereskedésben.

Megrabolt pékmester. Amióta Rudnay Béla a főkapitány, sohasem volt valami különösen kielégítő a főváros közbiztonsági állapota. Amint ebből bizonyítást a vakmerő rablótámadás, amely tegnap este történt a fővárosban. Hisz Ignác tóknai pékmester bejött tegnap a fővárosba, hogy itt különböző bevásárlásokat tegyen. Itt találkozott Pausin Antal pékmesterrel, aki szintén Tóknáról való. Hein együtt töltötték földjével e napot és este 8 óra tájban az Erzsébet-hídon Budára tartottak. Itt csatlakozott hozzájuk Pausin egyik ismerőse. Hein beszégetés közben követte, hogy horogát akar vásárolni. Pausin ismerőse ajánlkozott, hogy egy jó cimzet mond. Amikor átérték a hid budai részéhez, az ismeretlen odaszólt Heinek.

— Adjon egy darab papírost, majd felírom a hordekereskedő címét.

Hein kivette a pénztárcáját, hogy papírokat vegyen elő. Erre az ismeretlen megragadta a pénztárcát és ki akarja kapni Hein kezéből. Hein kérésbeesett védekezett, majd segítségül hívta földjét. Ez azonban kést rántott elő.

— Add oda a pénztárcát — kiáltott Heinek.

— Különbön leszünk.

Hein nem tehetett egyebet, mint átadta a pénztárcát, amelyben 1600 korona volt. Ezzel a rablók elmenekültek. Hen a rendőrségre hívták, ahol bejelentette az esetet. A rendőrségen kiderült, hogy Pausin rablás és szándékos emberölés miatt már 15 évi fegyházzal ítélt. Pausin Antal 43 éves, magas, középső ember, haja, szeme, bajusza fekete. Magyar csizmát és fekete keze ruhát visel. A térsé 45 év körül, magas, sovány, arca sárgás, haja szőke, szeme kék.

Az orosz főiskolák megnyitása. Pétervárról táviratoztak, hogy a czar valamennyi főiskolának november elsején való megnyitását elrendelte. Az orosz egyetemeken eddig tudvalegőleg úgy a tanárok, mint a diákok sztrájkoltak.

A pezsgőgyárosok büne. A rendőrség csalás miatt ma letartóztatta Surányi Ignác 28 éves pezsgőgyárost és az öccsét, Surányi Sándor 24 éves kereskedőt, akiknek Kápolna-utca 9. száma alatt volt Surányi testvérek néven üzletük, amelyet a kereskedelmi és váltóügynökségen Surányi Surányi cég alatt jegyeztek be. A teatvépár egymásra vásárolta az árukat, amelyek fedezésére váltókat adtak. Többek között nagy összeű váltók voltak a Frommer testvérek és a Gschwindt-cég birtokában. A váltókon Surányi testvérek aláírták használták a váltókat, hogy ha a hitelezők beperlik a váltókat, a törvény-zék elutasítja, miután a cégbejegyzés Surányi Surányi volt. A váltókat beperelték, Surányiék kizárták tetteket és a törvény-zék a hitelezőket követelésükkel el is utasította. Így azután a hitelezők kénytelenek voltak könyvkivonat alapján, polgári per útján keresni követelésüket. E hosszadalmas eljárás lévén, a széghamos testvérpárnak ideje volt az árufedezeten tudni, amely után esődöt kértek maguk ellen. Ebben a Gschwindt-társaság és a Frommer testvérek család látták, feljelentést tettek a rendőrségen, amely megindította a nyomozást. Ennek során bebizonyosodott a széghamosság és a két Strányit letartóztatták. Megállapították, hogy a fedezetihiány 55 ezer korona. Ebből 24 ezer korona a Frommer testvérek, 1000 korona a Gschwindt-gyár kara.

Medve a kurtban. Sep-szentgyörgyiről írják a következő érdekes esetet: Idősebb Andorkó János odózi lakos, a mult hó egyik napján, az udvarával összefüggő kaszálóba hajította négy ökrét legelni a szokása szerint, őrizet nélkül ott is hagyta. Késő este a kaszáló felől gyanús neszt vettek észre, azonnal lámpást gyújtottak s a zajos hang felé haladva: a lakóházi áll szög méternyi távolságban egyik ökröt a földön nyögve találtak, hátán pedig egy óriási medve lakmározott az eleven pecsényből. Andorkóék első megjelölésükben szörnyű lármát csaptak, a mitől és bizonyára a lámpa-fényétől is alterálva: a medve elmenekült, nagy bánatra az egyik ötözi pusának. A medve áldozatát marán és hátán marczangolta szét, s mire szabadúsára érezték, nagy nem birt fölkelni s neonsókára ki is adta a páráját.

A csocsemők táplálkozásának kérdése a női természetben is életük érdekében és megneveléséért tarzja. Sajnos, hogy nem mindig találunk olyan körülményekkel, aminek a kedvező anyagi viszonyok között élő családoknál önmagukról s kínálóknak. Ha egy családban az az elhatározás érelődött meg, hogy az anyai vagy a családi tanács rendszerint a sterilizációt, vagy általában a módosított tehéntej mellett foglalja át és csak akkor gondol a tej megfelelő pótlására, ha a csocsemőnél a gyomor- és

bélhurut jelenségei mutatkoznak. — Ilyen esetekben előrendű, sőt pártánl készítménynek bizonyult a **Nestlé-téle tejpor**, amely több évtized óta, a csocsemők gyomor- és bélbántalmánál mint egyetlen célszerű tápszer adagoltatik és a modern higiénie követelményeinek teljesen megfelel, a mennyiben kizárólag csiramentes alapanyagból és ezzel szervesen összekötött búzalisztból készül és nincs egyetlen orvos sem az ó sem az új világban, aki gyermekgyógyászati gyakorlatában ezt a kitünő készítményt sikerrel ne alkalmaznia volna.

X Szegény embert az ág is huzza, mondja a közmondás és ebben tényleg rejlik valami igazság, mert nem elég, hogy szegény, hanem még egyéb körülmények is járhatnak hozzá zaklatásokhoz. Azon élvezeteket, amelyeket a gazdagok megengedhetnek maguknak, ők többnyire nem tudják megszerezni. Azonban egy vigasz van számukra: Az „Első Álföldi Cognacgyár r.-t. o. olesón adja gyümölcspálinkáit, hogy nemcsak a gazdagok, hanem a szegények is élvezhetik.

GYÁSZROVAT.

Cserép Sándor főgimnáziumi igazgató, kegyesrendi előadó, a szegedi közélet népszerű alakja ma 56 éves korában meghalt.

José Mária el Herida költő, mint Párisból táviratozták, ma meghalt.

TÁVIRATOK

A helyzet Oroszországban.

Berlin, okt. 3. (Saját tudósítónktól.) A Lokalanzeigernek jelentik Pétervárról, hogy Witte visszaérkezése óta a kormánykörökben rendkívül nagy a mozgalom. Két erős párt alakult. Az egyik Witte mellett, a másik ellene; ez utóbbihoz csatlakozott az udvari párt is, a mely minden áron meg akarja tartani Witte befolyását. Udvari körökben mondják, hogy Witte most a czárnál nagy kegyben van, nem úgy, mint az amerikai utazás előtt. A minisztérium megalakítása rövid idő kérdése és Witte lesz a miniszterelnök. Gróf Solsky előkiete alatt külön bizottság foglalkozik a kormányalakítás kérdésével.

London, okt. 2. (Saját tudósítónktól.) Gróf Witte üdülésre Nerwie (Olaszország) utazik. Pétervári távirat szerint Witte a czar előtt készletét jelentette ki, hogy homogen minisztériumot alakít és az előkezetet átveszi, ha szabadon választhatja meg miniszterait.

Magdeburg, okt. 3. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról jelentik a Magdeburger Zeitungnak, hogy január 1-étől fogva (a napról) egész Oroszországban névze meg akarják szüntetni az utlevél-kényszert. A minisztertanács már hozzájárult ehhez a javaslatához.

A hatalmak és a porta.

Konstantinápoly, okt. 3. A nagykövetségi kórtárnak a macedoniai nemzetközi pénzügyi ellenőrzésre vonatkozólag adott visszautasító válasza legközelebb felelmi és szírdáran ragaszkodni fognak követelések elfogadásához. Diplomáciai körökben nem kétértelmű a azon, hogy a porta végre engedni fog és a pénzügyi ellenőrzést elfogadja, mert a külföldi csendőrség szervezeteinek elfogadása előtt és a reformációk egyéb határozataival szemben szintén a legutolsó pillanattal ugyanilyen oppozíciók fejtették ki.

Az újfundlandi halászkok kárpótlása.

Páris, okt. 3. Az angol kormány a francia újfundlandi halászkoknak, akik az 1904. évi április havi francia-angol egyezmény következtében kárt szenvedtek, választott bírósági határozat alapján 1,375.000 frankot utalványoztatott ki.

Közgazdasági táviratok.

Newyork.

Bazs helyben	okt. 3.	okt. 2.
okt.-re	89.-	89.12
decz.-re	89.-	89.12
ma-j-ra	—	—
Frányszat: állandó.		
Gabonaszállítás-díj	1.50	1.50.
Liverpoolba	50.50	50.50
Tengeri szep-t-ro	53.25	53.50
decz.-re	—	—
Irányszat: állandó.		

Chicago.

Buza okt.-re	okt. 3.	okt. 2.
Buza decz.-re	84.38	84.62
Tengeri okt.-re	49.75	49.50

EGYESÜLETEK.

A vöröskereszt-egyesületből. A vöröskereszt-egyesület igazgatósága szerdán délután gróf Csekonics Endre valóságos belső titkos tanácsos elnöksége alatt ülést tart. Ezt megelőzőleg a számvizsgáló-bizottság tárgya alakuló ülést tart. **A magyar királyi természettudományi társulat** általani szakosztálya a hó 6-án, pénteken este 6 órakor a társulat üléstermében (Ezterházi-utca 16) ülést tart, melynek tágyai: 1. Biró Lajos: A Magyar Kereskedelmi Múzeum hangyagyletjének. 2. Ifjú dr. Eötvös Géza: Edesvízi Tünnendák. 3. Méhely Lajos: Adalék az állati szervezet formájának ismeretéhez.

A matematikai és fizikai társulat a hó 7-én matematikai versenyt rendez. A versenyben r-szervezőknek mind-zok, a kik az 1904—1905 tanév végén az értekezési vizsgálatot valamely hazai középiskolán lettek. A versenyben részvétlen kívánók szivesedjenek a kitűzött napra délután 2 órakor a József-műegyetemen az olvasó-teremben pontosan megjelenni a igazolású értekezési bizonyítványukat magukkal. A kihirdetendő tételék kidőgöszára 4 órai idővel engedve. A versenyzők bármilyen könyvet vagy jegyzetet szabadon használhatnak.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A művész balesete. Hájós Zsigmond tenoristát, a magyar opera-színpad egykori büszkeségét, a ki már évek óta nyugodtan él, ma délelben súlyos baleset érte. A Baross-teréren egy gyorsan robogó bérkocsi elgázolta és súlyos fejsérüléseket szenvedett. Az értesített mentők automobilon siettek ki a szerencsétlenség sz helyére és bekötötték Hájós Zsigmond veszedelmes sebeit. A szerencsétlenül járt művészt, aki közben magához tért, bérkocsin lakására szállították, ahol most nagy gondnal ápolják. Hájós Zsigmond nagy mértékben rövidítendő és aignahem ez a fogyatékoskossa okozta balesetét, amelyet remélhetőleg hamar ki fog heverni.

Lejáró pályázatok. A Kisludyt-Társaság pályázata közül folyó évi október hó 31-én a következő jutalomtételék benyújtásának határideje jár le: 1. Lukács Krisztina jutalom: Kiváratik a magyar irodalmi kritiká története. Jutalma 1000 korona. 2. Lukács Krisztina jutalom: A drámaírás főbb irányai a mult század utolsó negyedében. Jutalma 1000 korona. 3. Buljovszky Gyula jutalma: Kiváratik szavalásra alkalmas kisebb elbeszélő költemény. Jutalma 800 korona. 4. Somogyi Dező jutalom. Kiseb-irodalmi tanulmány a következő írók valamelyikéről: Ipolyi Arnold, Henszmann Imre, Hunfalvy Pál vagy Szabó István. Jutalma 200 frank aranyban. — A pályamunkák idegen kézzel, tisztán és olvashatóan másolva, bekötve, lapozva, a szerző valódi nevét rejtő lepecsételt lemondatos levél kíséretében október 31-ig a Társaság titkárához (Budapest, II. Mész-u. 6.) küldendők. A pályaművek kézretai a Társaság levéltárában maradnak. — **A Nemzeti Szalon** 1905—1906 évi zslúri-ajánlva megvalósították a festőművészek részéről: Bruck Miksát, Edvi Ilés Aladárt, Margitay Tibornét, Szentes Fű öpöt, Katona Nándort, Glauz Oszkárt és Zemplény Tivadart; a szobrászok részéről: Ligeti Miklóst, Strobl Alajost, Glauz Oszkárt és építészek részéről: Kautser Józsefet, Vidor Emilt és Bobala Janost. Az ószai kiállítás anyagát már az új bizottság bírálta meg.

A közönség köréből.

NESTLÉ GYERMEK-ÉRTÉKESÍTŐ

CSECEMŐK GYOMOR-ÉS BÉLBANTALMÁINAK RÉSZEKÉRE

Kísérleti czélokra fél dobozok 1 Korona 1/2

A kísérleti szűzcsomók probadobozok és papírok ingyen rendelkezésre állnak a NERUDA NÁNDORNAL felelős irodákban BUDAPEST, IV. KOSSUTHLAGYCSUTKA 72.

Vérgyógyítás.

Hemopátia.

Ezen új eredeti gyógymód rendkívül jó sikert hoz alkalmára. KÖSZÉNY, ASTHMA, SZIVELÉSI GYOMOR-, BEL- ÉS BŐRBAJNOKNAK, súlyos IDEG-, VER- ÉS BŐRBAJNOKNAK. Biztos védelem szűdhűs és elmevagy ellen. 16 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számolt be. E gyógyszer megvalósítja az egyesült képviselőjének

Dr. Kovács J. egyet. orvos orvosi (Hemopátia) Budapest, V. Váci-körút 18. sz. alatt.

Rendelés naponta 9-1 és 3-6-ig. — Díjazott levele válaszol. — Betegket intézetben kivül is kezel. Néhez betegnek legelőször megvizsgálja.

HERCZEG FERENC

legújabb regényvének közlését október elsőjén kezdi meg az Új Idők.

Rohitschi „Styria-forrás” gyógyvíz.

Gyomorbetegségek és gyomorgörcs, Bright fele vesekő, torok- és gégéhurut, gyomor és bélhurut, huzagsavas üledék, ozonbetegség, májgyulladás.

Küldjé meg az Országos Gyógykezelőintézetnek Budapeston, a nagyvárosi Hofmann József, Balthori-utca 8. szám

Könyvkereskedők, könyvtárosok figyelmébe!

Ószkor jelenik meg:

„Erzsébet Királyné Album”

Ára 20 korona.

Megrendelhető a „GLOBUS” műintézet és kiadóvállalat részvénytársaságnál — BUDAPEST, Aradi-utca 8. szám

FODOR KÁROLY

műgyegetemi vívómester

torna- és vívóterme

IV. Koronaherceg-utca 3.

Versenyvívók kiképzése.

Gyermekek vívása, gyermek torna.

Fiókterem VI. Andrássy-ut 88. szám.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító-társaság.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.

Tisztán a kölcsönösség elvén alapszik. Utanfizetési kötelezettség nélkül. Részvényesei nincsenek.

Összes vagyon 1904. december 31-én,

2,284,862,026.59 frank

Biztosítási állomány 1904. december 31-én

3,018,713,000 — frank.

Magyarországi vezérigazgatóság: Budapest, Andrássy-ut 20.

Veszek régi magyar és latin könyveket régi könyvtárak és könyvtárakból, készpenzért.

Müller A. Budapest, Üllői-ut 12. 428

Fajdalommal jelentjük, hogy szeretettel felejtettél-elel főnökünk

Arnheim Károly ur

mult hó 30-án Meránban jobblétre szerződött.

Budapest, 1905. október 2-án.

Aidott legyen emléke!

Az „Arnheim” pénzkereskedőgyár hivatalnokai.

KÖZGAZDASÁG.

KERESKEDELEM

A jegybank kamatlába. Belső táviratoztak: A N. W. T. értesítése szerint október második felében fel fogja emelni az Osztrák-Magyar Bank a kamatlábat. A bank funállása óta nem volt olyan nagy az eszcompte, mint szeptember utolsó hetében.

Drágul a cukor. A francia cukoripar kiküldötté — mint lapunknak Párisból táviratoztak — ülést tartottak, amelyen megbeszéltek a cukorvásár helyzetét. Elsősorban a cukorárak felemeléséről volt szó, mivel a 25 frank 25 c. mes árak mellett a cukoripar nem állhat meg, mert az önköltség körülbelül 30 frankot tesz ki. Ez a czél irányította a kiküldöttéket. A kiküldötték főtanácskozási czélla azonban az volt, hogy a cukorárakat nesterásgáson felemléjk. Elvben eldöntöék egy határozatot, hogy az idei termésből 3 millió zsákot elvonnak a belkereskedésből s azt vagy kivitelre, vagy pedig a jövő esztendői vására fordítják. E tranzakció kivételre, mely kilencz millió frankot igényelne, hiányzik azonban még a pénz. Elhatározták továbbá, hogy egy liquidációs pénztárt és egy kölcsön-pénztárt állítsanak fel. Ezzel egyuttal jelentik Belsőből, hogy az osztrák cukoriparomították kintálta az idei campegnera immár hivatalosan megjelent. A követelések 64.5 koronán alapulnak. Alap a lundenbör számlítás, ami november—augusztusi számlítással, fizetve Bécs körülből 65 koronának felel meg. Ez ár mellett azonban nem mutatkozott vásárló kedv, annál is inkább, mivel egy korona magasabb ár mellett bőven kínáltak régi árut, mely teljesen fedezi az októberi szükségletet. A 65 koronás árral szemben egyes gyárak 64.5 koronával kínáltak, de a vérvék ez ár mellett is tartózkodók. Prágában 63.5—64 koronájával kínálóak a finomított, de sem ott, sem a vidéken nem mutatkozik vételkedv.

Kamatlábemelés. A Német Birodalmi bank, mint Berlinből táviratoztak, a leszámlított kamatlábat 4-ről 5 százalékra, a lombard kamatlábat pedig 6 százalékra emelte. — Kopenhágából táviratoztak:

Kopenhága, okt. 3. A nemzeti bank a váltódiskontó és a lombard kamatlábat 4, illetőleg 4 és fél százalékról 5, illetőleg 5 és fél százalékra emelte.

A Közút Vasut kölcsönkötvényének tőzsdéi jegyzése. A Budapesti Közút Vaspálya Társaság megkeresése folytán a tőzsdetancs, hogy a nevezett társaság 4 % kal kamatozó, 43 év alatti kisorsolás útján törlesztendő kölcsönkötvénye, amelyek 200, 1000, 3000 és 5000 K nevértékű címletekben kerülnek kibocsátásra s minden év június és november hó 1 én esedékes kamatszelvevények vannak elátva, a mai napotl fogva a tőzsdéi árjegyzőlapban jegyeztessenek. E kölcsönkötvények jelenleg 1905. év május hó

1-ől folyó kamatokkal számítandók s azokból 10.000 korona nevértékű mennyiség képez egy tőzsdéi kötet.

Szerb vármérslet. A szerbiai pénzügyminiszter körrendeletet intézett valamennyi vámbívalthoz, mely szerint gőngyöleiben lévő áruk-nál, melyeknél a gőngyűny a vámtarifában megjelölve nincs és olyanoknál, melyek csak egyféle árut tartalmaznak, történjék ezek bevitele vasuton vagy hajón, a gőngyölet csak úgy vámozandó, mint maga az áru, azaz a vámozásnál a bruttó nettónak veendő. Kivételt csupán azon postán, vagy egyébként beérkező csomagok képeznek, melyek külföldi árut tartalmaznak. Ilyen esetekben kötelesek a vámbívalthoz rendelkezési áru bejelentését a lemerés útján megállapított tiszta nettóságot szerint vámozni.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara a nyári szünet után most tritola első teljes ülését Tauszag B. Hugo kir. tanácsos elnöklése alatt. Gyűlés elején az elnök melez szavakkal méltatta Szabó István kádár alelnök érdemét, helyet Váradi Marton kádár iparral töltöttek be. Az elnök közlések során tudomást vették, hogy a keresk. miniszter Némethy Árpád koronásai asztalosnak egy motorikus hajóval egyetemes asztalos gépet, a szászvári kádár iparosok hitel és termelés szövetkezetének pedig 6000 K. feltételeken visszafizetendő és 500 K. be-berendezési segélyt, azokvül három éven át 500—500 K. üzemi segélyt engedélyeztek. Előnk közlések során tudomást iszta a kamara, hogy akormány a székely akciój körében a kamaranak évről évre ismételt feltérjesztésben foglalt értekek engedve az egyetlen székely szövetkezetnek, Peardnak nagyobb arányú fejlesztését vette terbe. E végből megállapodás történt az iskólaköltség-nyel, miáltal a sóbánya termelési viszonyait foglaltárvá lesznek. A pénzügyminiszter utasított a parajdi sóbányahivatalt, hogy az eddigi évi 45 ezer métermáza helyett 200 ezer mm. méterre emelje a készletét és az az eddigi évi 5 hónap helyett egész éven át tartó üzemi körében aknázza ki. Gyimesközélpáti vásáregyvezés iránt beadott keresékek parolását határozta a kamara azon hozzáadásal, hogy a nevezett községi vásáregyvezetést 20 százalékkal a magyar községi iskola alpra tökéssze. Töplécs nagyközség iparosainak iparügyi letesítést is parollta a kamara. A Székely Társaságok Szerveletének megkeresése nyomán a földvár—sápi szertgyörgyi összekötő vasút kiépítését pedig a kamara felelőrt támogatja.

Fizetési képtelenségek. A bécsi hitelezői védőegylet a következő fizetési képtelenségi eseteket teszi közhírré: Sperling Fülöp kereskedő Kurina; Hermann Jeremias nem bej. kereskedő Kis-Maj-nány; Német Jánosné szül. Győre Zuzsanna kereskedő Kis-Székely; Scholez Béla kártyos Szombathely; Walter Nándor kereskedő Új-Budapest; Adler Simon kereskedő Debreczen; Gasza Béla kézműveskereskedő Arad.

A Német Birodalmi Bank állásjelentését 30-án, mint Berlinből táviratoztak, a következő volt: Aktívák: Értékpapírok 400,000,000; készpénz, aranyrudakban vagy külföldi érmekekben 1392 marklával számlitva 732,215,000 (—164,959,000); birodalmi pénztárjegy 1,359,000 (—3,775,000); más bankj. 8,787,000 (—20,190,000); váltótárcza 1,343,217,000 (—308,092,000); lombard-követelések 179,112,000 (—1,125,358,000); értékpapírok 145,197,000 (—1,443,362,000); egyéb aktívák 83,007,000 (—10,475,000). Passzívák: alapitka 180,000,000; változatlan, tartalékalapok 64,814,000; változatlan, bankjegyjelg. 1682,646,000 (—1,353,672,000); egyéb napról-napra esedékes kötelezettségek 558,375,000 (—77,282,000); egyéb passzívák 29,059,000 (—1,985,000).

A leszámlított helyeken szeptember hónapban 3136,721,300 mártát számoltak le.

IPARÜGYEK.

Az új budapesti iparfelügyelő. Az iparfelügyelősek dezentralizációja november 1-én lép életbe. A budapesti kerület élere, mint értesülünk, Hlavits Kornél iparfelügyelőt neveztek ki, a ki eddig győri székhelyen fejtett ki élénk tevékenységet.

Kitüntötött szállítók. A nagy-enyédi mezőgazdasági kiállítás a gépészeti csoport bíráló-bizottsága a következő kiünöteléseket osztotta ki: aranyéremet kaptak: Kalmár Zsigmond és Társa (Hódmezővásárhely); Agrária r.-t. (Budapest); Bellán Mátyas ködél-gyáros (Dunaeséb); ezenkívül többben ezüstéremet, bronzéremet és oklevelet nyertek el.

Jorkshírei sertések Brassóban. A földmíveléügyi miniszter 400 drb fajszta jorkshíre sertést osztat ki Brassóban, a húsértés lenyésztes földmívelési közjából.

Baromfi-vásár Aradon. A baromfi-nyészteréske a fejlesztése és a baromfi tenyészanyag értékesítése nemkülönben annak az előmozdítása érdekében e hó 27., 28., 29-én Aradon gazdasági és sport baromfi-vásárt rendez a megyei gazdasági egylet s ezt a jövőben évről-évre megismétli, illetve állandósítja. A vásárra jelentkezhetni október hó 12 ig.

GAZDASÁGI HÍREK.

SORSOLÁS.

(—) Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsoltak ki: 60.000 koronát nyert: 82942.

30.000 koronát nyert: 38814.

5000 koronát nyertek: 24242 69415 71777.

2000 koronát nyertek: 1078 8836 9046 18453 20126 28221 32470 35762 36654 38550 39023 42395 46159 54084 58368 58696 65136 68906 79617 82325 84174 97121 100946 102505 108990 109701.

1000 koronát nyertek: 461 1593 3559 4093 4565 7259 11692 14193 16084 17214 21293 23291 25407 27244 29006 30372 31822 37227 38808 39785 40620 45053 52769 55630 55769 55778 68981 60728 61265 64345 66932 67625 68378 69171 71085 71531 74387 76136 77744 79291 80736 81364 816 9 84970 86443 90778 90893 98452 104909 55586.

500 koronát nyertek: 6889 7115 8615 8695 9670 9802 9987 10444 11664 11837 12397 13348 18093 19149 19698 20763 21376 22397 23291 24928 25333 27025 27418 27993 28016 30507 35120 39487 39923 41491 44806 44991 50820 546.0 57356 57463 58350 61465 63825 66192 73005 75820 76248 79016 79385 84265 84831 86878 89399 89652 90912 95802 98840 99366 100386 101242 10444

TÖRVÉNYSZÉK.

A Zeysig-ügy.

Már mai lapunkban jeleztük, hogy a néhány napja kisse elcsúszott Zeysig-ripiart botránya ismét újabb fordulat elé kerül. Hogy a legközelebb egész sor tanút fogunk kihallgatni, sőt újabb letartóztatás is várható. És a mai nappal a híres botrányügy már a fordulat előtt áll, a mennyiben Weisz Julián szerkesztő, a kit egyik lapársunk alapítójának lelegején a rüpiart szerzőjének állított oda, ma a vizsgálóbíró rendelkezésére bocsátotta azt a terjedelmes aktaesemélyt, melyet ebben az ügyben egy berlini, mint a fővárosi illető körökben magánkutatásai eredményeképp megszerzett és összeállított. Weisz Julián mai delütanú kihallgatásán részletesen kifejtette, hogy az a dossier a vizsgálóra nevére igen fontos anyagot szolgáltatott s ennek alapján a rüpiart igazi szerzője könnyen kiküszöbölhető.

Most már egész bizonyossággal azt is megérthetjük, hogy az ebbe a mederbe terelt vizsgálót folyamán a tulajdonképpeni szerző: Fekete József lett már legközelebb le fogják tartóztatni. Weisz Julián kihallgatása előtt dr. Bakonyi vizsgálóbíró kihallgatta Lakatos László hírlapíró, aki egyik lefontosabb alakja a Zeysig-botrányban. Lakatos most is fonteltartotta a rendőrség és egyszer már a vizsgálót alatt a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, hogy tudniillik Zsigány kávéházi beszélgetés közben a rüpiart szerzőségét beismerte és hogy a nyomozás alatt Lakatos tiszter koronát és szabad szökeést ígért Zsigány-nak Bérczi tanácsos szobájában, ha Bérczi szája-ize szerint „mindent bevall”, de Zsigány ezt az ajánlatot visszautasította.

Bakonyi vizsgálóbíró aztan Lakatos elő vezette Zsigány Árpádot és szembeállította őket. Lakatos Zsigány előtt is megismérelte előbbi állításait, mire Zsigány megjegyezte: — És is ugy emlékszem halványan, hogy ezt a szerzőségét egyszer — de hogy hol és mikor, nem tudom — beismertem. De arra határozottan emlékszem, hogy Lakatos kezébe előt fogva igen érdeklődött az ügy iránt s ezért tréfából, talán, hogy agrassam, beismertem a rüpiart szerzőségét. Az egész ügyben azonban nekem csak következő szerepem volt Fekete József és Baneth Sándor között. Baneth ugyanis nem levelezett nyíltan Feketével, hanem az én czímre küldte a neki szóló leveleket. Sögorom jó ismerős Berlineben, és itt lakik, az ő útján ajánlatot később Banethnek, hogy a rüpiartot Wertheim nyomdásznál nyomassa. Ez az én egész szereplesem ebben az ügyben.

A vizsgálóbírók arra a kérdésre, hogy mi igaz a megvesztetési affértól, Zsigány szörszóra megismérelte Lakatosnak erre vonatkozó vallomását, hogy tudniillik egy alkalommal tiszter koronával és szabad szökeessel akarták Lakatos útján megveszteteni Bérczi tanácsos szobájában, ha elárulja, hogy ki áll a háta mögött. Akkor egy hatalmas államférfirol beszélt előtte.

Miután újabb adatot egyikük sem tudott valani, a szembeállítás ezzel véget ért. Zsigányt a a fogházba vezették, de amikor delben Fekete József jelentkezett kihallgatásra, Zsigányt újra felkísérték a vizsgálóbíró szobájába, ahol a vádlott Feketének a szembe mondta, hogy ő csak közvetítette Fekete és Baneth közt az érintkezést, sőt egyszer Fekete József megbízásából ot-

szár koronát is küldött Berlinbe, de már nem emlékszik rá, hogy Baneth, vagy Wertheim nyomdász czímére küldte-e.

Ezzel szemben Fekete József megmaradt mindvégig tagadása mellett. A mikor a vizsgálóbíró szobájából kijött, a hozzáforduló újságíróknak zavartan mondta: — Semmit sem mondok el. Teljesen ártatlan vagyok.

A legközelebb már lesz alkalma elég, hogy ártatlanságát részletesen is bizonyíthassa. Ha ugyan tudja.

Weisz Juliánt, a Budapesti Tagblatt szerkesztőjét, delután négy óraker hallgatta ki a vizsgálóbíró. Weisz átadta magával hozott terjedelmes aktaesemélyt, magánkutatásai eredményét s rámutatott arra a fontos körülményre, hogy ezekből az aktákból a rüpiart igazi szerzőjét könnyen ki lehet kutatni.

Megisméreljük, hogy ennek alapján Fekete József letartóztatása már a legközelebb be fog következni.

Itt említhetjük még, hogy az ügyvédi kamara tegnapi határozatára válaszul ma a főkapitány a sajtóroda után a következő nyilatkozatot adta ki:

A budapesti ügyvédi kamara közgyűlése, egyik karterésának letartóztatásával foglalkozva, a rendőrség eljárását durva erőszakoskodásnak nevezi és megbélyegzi. A rendőrség kijelenté, hogy nem tartja az illető ügyvéd karterés hivatoltának arra, hogy a rendőrség eljárása felett a tényállásnak teljes ismerete nélkül ítélezzenek. A jogszolgáltatásnak pártatlannak kell lenni és ehhez képest a rendőrség eljárása felett is csak a független bíróság ítélezzethetik. A főkapitány ur tehát megint illetéktelen utakra téved, mert leczkötött. Lökthb a maga leczkötését tanlja meg már egyszer.

A kölesnkért feleség. (Esküdszék tárgyalás.) Zoki István gyári munkás 1897-ben esküdtött meg Kadár Veronikával s az esküvő után a házastársak öt évig békében éltek egymással. Ekkor azonban az asszony beleszeretett Kiss Ernő gyári munkásba. Söt Kiss Ernővel — a férj előzetes tudtával és beleegyezésével el is utazott Bécsbe, itthaggya törvényes urát a faképnél. A bécsi boldog napoknak hamar vége szakadt s Zokiné újra vissza skart térni hűtlenül elhagyott urához. Zoki István azonban nem vette vissza az asszonyt, mire az elkeseredésben ez év május 12-én delben az Üli-út és Ernő utca sarkán revolverrel négyezer rálőtt az utca, a kit egy lövés a fején súlyosan meg is sebesített. A menyőly asszonyt ma vonja feleségessé a büntető törvény-szék esküdbírósága gyilkosság kísérletének büntetőjével. A tárgyaláson — melyen dr. Doleschall bíró elnököl, a vádat dr. Hodász ügyész képviselte, védő pedig dr. Bonta Károly volt, — a vádlott tagadta, hogy előre megfontolt szándékkal tört volna fejére. A vádhehi cselekmény elkövetésének beismérése után enyhítő körülményül hozta fel, hogy férjje beleegyezésével ment Bécsbe. Az esküdtek Zok Istvánét súlyos testi sérítés vétségében mondták ki bűnösnek s a törvényt alkalmazó bíróság a vádlottot egy évi fogházra és ötvennapra fogházra átváltoztatható ötszáz korona pénzbüntetésre ítélte.

A rendőrfőkapitány háza. Rudnay Béla főkapitányának háza van a Kissfáczó-utca 5. szám alatt. A ház általános közkevelésnek és szerzetnek örvend a főváros zsebmetszői és tolvajai között, akik a házában lévő Grünpan Fábán kávéházat biztos azilomként keresik föl-

Közéjük tévedt Szabó Béla fiatal irodagyakornok is, aki nem annyira a kávé, mint inkább a kávé két leánya kedvéért látogatott el s látogatását Grünspanné is — az e fogyasztott sörök és borok kedvéért — szívesen látta. A vig költekezés annál is inkább ráfert az üzlet menetére, mert mióta Fábán gazdát Hamburg és Berlin között 50,000 koronás zsebtolvajásért letartóztatták, a rendőrség végre részánta magát, hogy a főkapitánynak bért fizet kávéházban is ráziált fog tartani. A vendégek ennek hírére mind meugrották, csak Szabó Béla maradt meg állhatatosan a kassza mellett s elhallgatta, hogy elikkasztott nyolczszáz koronája utolsó garasait önti a garatra. Szabó már sikszszott egyszer hatszáz koronát, de az ellene beadott fejjelentést fiatal korára való tekintetből visszavonták. Ebből azonban mit sem tanult. A később rábíszott nyolczszáz korona csak felvett értékét ismét magának tartotta meg, ötszáz koronát azonban átadott Grünspannának, a két leánynak ruhát, kapot vászort, a szeszete pedig elszökezte. Mikor negyednapra főnöke keresle a bír-hedt lebuiban, Grünspanné a lovatog elrejtette, azután pedig megszöktette. De elfogták s ekkor arra aarták rávenni, hogy vállaljon mindent magára, ök majd segíteni fogják fogságában, söt még jogi képviselőt is fogadnak részére. A fiatal ember azonban nem hajlott az ígert-kre s terhelő vallomási alapján Grünspanné is letartóztaták s a befejezett vizsgálót után Grünspanné orgazdaság büntetével, két leánya pedig orgazdaság vétségével vádolva került a sikszszott gyakornok melé a vádlottak padjára. A tárgyaláson — melyen dr. Sárkány bíró elnököl — a vádat dr. Polgár ügyész képviselte, védő pedig dr. Kisfalvi Rezső volt. — Szabó Béla töredelmesen beismerte bűnét. Grünspanné és két leánya ellenben tagadtak mindent. Tagadásukkal szemben azonban a tanuk terhelő vallomásaikkal megerősítették Szabó Béla védekezését. Itéletre ma még nem került a sor, mert hat újabb tanu kihallgatása végett a bíróság a tárgyalást október 17-re halasztotta el.

Bírói kiténtetések. Tichy Mihály roznyói járásbíróknak, Keresz Gábor pestvidéki törvényszéki bíróknak, Vitális Kálmán lipótvári és Horváth Ede győri járásbíróknak, valamint Philipp Ödön és éri Kolbaj Sándor rimaszombati törvényszéki bíróknak az itélőtanácsbírói, Berkó Aladár egyi ügyésznek a főügyési helyettesi czimet és jellegét adományozták.

A varrógep meseje. Hoffer Ferenc gép-ügynök nyolczvan korona értékű varrógepet rendellett meg Koczás Illésné tápiószelvi szegény asszonnyal s a gépet kitöltetlen váltott irarott alá. Amikor az asszony a gép árát letérlesztette, Hoffer előállt a váltóval, poróstitte, de vesztete, mert magánórárahamisítás miatt a budapesti büntető törvényszék hat hónapi börtönrre ítélte. Ezt az ídeltet az itélőtábla is helybenhagyta s ma a Kuria első büntetőtanácsa Baumgarten Izidor helyettes koronagyűsz indítványára a vádlott semmisségi panaszát elutasította.

SPORT.

A budapesti őszi meeting.

Nyolczedik nap.

Borus és kellemetlen időben folyt le a nyolczdik versenynap, unott volt a közönség és látni lehetett, hogy még az a néhány ember is, a ki kinn volt, alig várja már ennek az outsider-meetingnek végét. A mai versenynap, mint az eddigi napok mindegyike, a favoritok súlyos vereségével

végződött és az utolsó futamot kivéve, a mit az erősen favorizált Kara Mustafa nyert meg, mindegyikben az elhanyagolt lovak győztek.

A nap főfutamában, az Őszi-díjban, Kilenec ló indult és a közönség oly tájekozatlan volt, hogy Likypiót, Tannhäuser, Bitvát csaknem egyformán fogadta. A versenyt azonban Benvenuto nyerte meg, mely ló da szára annak, hogy már többször mutatott jó formát, érthetetlen módon el lett hanyagolva.

Sok pénz veszett el a Kétévesek versenyében Muskotályon is, a mely ló, daczára a tizennégyes mezőnynek, nagy favorit volt, de csak második lett az elhanyagolt Contre Coeur mögött.

Az utolsó futamban grözött az egyetlen favorit, Kara Mustafa, mely könnyű győzelmével csak megerősítette a jó véleményt, a mivel istállója mindig volt felőle.

A versenyek részletes eredménye a következő:

I. Nyeretlenek versenye. 3000 korona. Tav. 1600 méter. 1. Györgyei M. 3é pk Form at a Glance (Cleminson). 2. Gróf Degeteld I. 3é pm Danubius 56 (Bonta). 3. Stein R. 3é pk Osztró-lenska 54-5 (Lewis). Futottak még: T. cz. (Boeska), Eritrea (Heidt), Eietta (Tará). Könnyen három hosszal nyerve, még hosszal harmadik. Tot.: 10 : 34, 50 : 72, 62.

II. Welter-handicap. 3000 korona. Tav. 1400 méter. 1. Capt. Joe 3é stop Lady Russel 49-5 (Birkenruh). 2. Baró Herzog M. 3é sk Mater 56-5 (Cleminson). 3. Egyedi L. 4é pber Kustas Jack 56-5 (Lewis). Futottak még: Mondsee (Pache), Tányérnyál (Fries), Komm Carlhochen (Krouzi), Gyöngytyúk (Huxtable), Lor-dan (Martinkovich), Brenta (Heidt), Amarra (Pretzner), Tónika (Boeska), Thea (Walkington), Luza Blitz (Fetting). Könnyen három hosszal nyerve, három hosszal harmadik. Tot.: 10 : 74, 50 : 116, 194, 74.

III. Őszi-díj. 10,000 korona. Tav. 2000 méter. 1. Gróf Festech T. 3é pm Benvenuto 51-5 (Kronzi). 2. Gróf Pejacsevich A. 3é pk Bitva 48-5 (Pretzner). 3. Egyedi L. 6é pber Tannhäuser 56-5 (Lewis). Futottak még: Rieuse (Huxtable), Mundart (Tará), Lucy (Cleminson), Galanterie (Fries), Vergissmichint (Fetting), Likypia (Birkenruh), Bizosan egy és fél hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10 : 85, 50 : 112, 88, 132.

IV. Nyeretlen kétévesek eladóversenye. 3000 korona. Tav. 1000 méter. 1. Mr. Sillon pk Contre Coeur 50 (Sente). 2. Egyedi A. smp Muskotály 53 (Fetting). 3. Egyedi L. pk Ludva Maid 46 (Drechsler). Futottak még: Maskor (Beck), Radó (Heidt), Double tip (Martinkovich), Laine (Philipovsky), Tora (Boeska), Tuburhy (Szabó), Napratörő (Kisziváth), Gróteszk (Barton), Tonesi (Rodyvánszky), Pavilion (Maas), Rainy Day (Fries). Könnyen egy és fél hosszal nyerve, két és fél hosszal harmadik. Tot.: 10 : 76, 50 : 90, 74, 94.

V. Kétévesek eladóversenye. 2000 korona. Tav. 1000 méter. 1. M. Lincoln sk Rém 52 (Lewis). 2. Com K. B. F. pk Parádé 47 (Kisziváth). 3. Baró Herzog M. sk Fitying 56-6 (Cleminson). Futottak még: Mária (Boeska), Valone (Pretzner), Alice Roseweldt (Ayin), Timidity (Birkenruh), Vinetta (Fetting). Küzdelem után fel hosszal nyerve, két hosszal harmadik. Tot.: 10 : 41, 50 : 70, 88, 68.

VI. Kétévesek versenye. 3000 korona. Tav. 1400 méter. 1. Lossonczy Gy. pm Kara Mustafa 56 (Huxtable). 2. Schusberger L. sm Tatgy nyge 56 (Tará). 3. Blasovics E. sm Goa 56 (Kronzi). Futottak még: Heragos (Fetting), Niagara (Martinkovich). Könnyen három hosszal nyerve, két és fél hosszal harmadik. Tot.: 10 : 17, 50 : 64, 88.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

Önkéntesen befizetett adók. Tekintélyes összeget képvisel már az önkéntesen befizetett és a főváros által visszatartott adok sámmája, a melyre nézve a törvényhatóság ez évi június

28-án határozta el, hogy gyűmölösítés végett takarékpénztárakban helyeztetni el. A határozat tulajdonképpen csak július végén lett jogerős s így a visszatartás csupán augusztus és szeptember hónapokban fogatosították. A két hónap alatt visszatartott és bankba tett adóösszeg 3,900,000 koronára rug, a mi ugyan jóval kevesebb a normális időkben befizetett adómenyiségnél, de még így is elég tekintélyes összeg s teljesen érthető az ügyvivők fájdalma, hogy a törvényhatóság erélyes állásfoglalása miatt esleken meg ezektől a lanyhan halmozódó millióktól is.

A közúti vasutak téli menetrendje. A közlekedésügyi bizottság ma delután Piperkovits Balint tanácsos elnöklése mellett ülést tartott, a melynek ele én Csillag Benő azt az indítványt tette, hogy a csavargözösökön a jegyellenőrzést tegyék a közönség részére kényelmesebbé, mert most sokat zaklatják ott az utasokat a jegyek vizsgálgatásával. A bizottság egyelőre függőben hagyta az intézkedést. A napirendre térve, megjegyzés nélkül fogadták el a budapesti—budafoki h. é. vasut, a budapesti villamos városi vasut, a Ferencz József földalatti vasut s a budapesti—úpest—rákospalotai villamos vasut menetrendjét, a melyekben — a tavalyihoz képest változás nem történik. A közúti vaspálya-társaság menetrendjében is csak keveselyb módosítás történt. Így: hozzájárult a közúti vaspálya-társaság igazgatósága ahoz, hogy a Rókospalota—Nyugati pályaudvar közötti viszonylatban az első vonat reggel hat óra harmincz percz helyett hat órakor induljon s hogy a Kúptónyi-város-házától a Húvosvölgyéig egy vonat szintén 6 órakor induljon, de csak márczius elsőjéti fogva. — Kollár Lajos és Lipernovszky Karoly azt kívánta, hogy a Közvágóhíd—Császárfürdő közötti vonal végpontját a budai Széna-térre tegyék át. Ehrlich G. Gusztáv, Simonovics Béla, Pollatsek Sándor fölszólalása után haraszt Jelinek Henrik vezergazgató kifejtette, hogy ennek a vonalnak a mai állapotban való fönntartása a nagyközönség érdekeiben való. A Császárfürdő és a Szent Lukács-fürdő nagy látogatottsága teljesen megokolta teszi ennek a relációnak a fönntartását, már csak közegezzésé s szempontból is; mert a fürdőkből jövő közönség így nem kénytelen sokaig várakozni az érkező kocsikra. Ami különben a pesti—budaí forgalom javítását illeti, azt az új kórforgalom fogja teljesíteni, amely a Lánchíd-földtől indul a Rudas-fürdő felé; ennek a megépítését a jövő évben fogják befejezni. A közönség ezek után változatlanul ön ártotta a Közvágóhíd—Császárfürdő közötti reláción. A többi viszonyatra nézve észrevétel nem történt. Az ülés ezzel véget ért.

Tulterhelés ki diákok. Ma egy körlevél ment a főváros valamennyi tanító-stületének, a melyben Bárczy tanácsos a tanulóktulterhelés ellen intézkedik. Főhiány benne a figyelmeztetés, hogy a külföldi iskolák egyesített osztályainak hely óraszámja a gazdasági és háztartási pótlókat matt nagy s tulajdonon megerhelte a tanulót. A gazdasági és háztartási ismeretek tanítására csak a német pótló-órákat szabad fölhasználni. Ezeket az órákat kell fölhasználni a leányiskolákban a rajz tanítására.

Uj építkezések. A magánépitési bizottság leguabban a következő építő-engeg-lyeket adta ki: Wirth Sándornak IV. ker., Városház-utca 490 hrsz. háromemeletes háza. — Bun Gyulának VI. ker., Bajor-utca 4127. hrsz. ketemeletes épülete. — Holzsapach Nandornak I. ker., Tadoró-utca 7253. hrsz. egyemeletes háza. — Weinberger Antalnak I. ker., Gsermely-utca 8370. hrsz. földszintes nyaraló. — Nehlöl Józsefnek VII. ker., Bosnyak-utca 2354. hrsz. földszintes épülete. — Samu Janosnak I. ker., Albert-utca 13,707. hrsz. föld-zintes háza. — Mátz, Jánosnak I. ker., N-metvölgy-út 10,005. hrsz. két földszintes háza. — Seitz Gyulának VII. ker., Peerdy-utca 4264. hrsz. földszintes épülete. — Zancsek Mari-kának I. ker., Állós-út 14,060. hrsz. földszintes épülete.

én kötelességem következik. Ebben az épületben én vagyok az életnek halálának, így aig nek és erkölcsnek ura. Tudtom és akaratom nélkül itt nem történhetik semmi. En itélkezem mindenk fölbtt és én parancsolok mindenknek. En tehát ön ennek a beteg, szerencsétlen társadalmnak, az emberiség legnyomortulabbainak nevében feloldozom véteket alól és hálat adok Istenemnek, hogy sikerült ön megmentenem s így időt és alkalmat nyujthattak arra, hogy mindazt, amit ez ellen a hölgy ellen és az örök emberi igazság ellen vétett: jóvátehesse. Ott kinn, e falakon kívül, a világ nagy sokadalomban szintén megbocsátják botlásként, mihelyt formát ad a benső tartalomnak és az oltár elő vezeti Gasser Máriát. Az emberek szemében a látzat s a fő és mindent elnéznek, mindent megbocsátanak, mihelyt az előléteteket a társadalmi konvenczió leplelve letakarjuk. — Köszönöm, doktor ur, a jó Isten áldja meg savaierét. Hanem még nem fejeztem be, volna még egy kéresem. Szeretném, ha a leánykéréssel egy időben az eljegyzés is megtörténne. Szíveskedjék a számlámra két karikagyűrűt vásárolni: egyet az ő számára, egyet nekem. Az övébe ezt vesse: „Alfréd május 4.”, az enyémbe: „Mária” ugyanazon dátummal. Az évszám fölölleges, ugvis tudjuk jól, melyik évbent történt. Rendeljen aztán ötven darab eljegyzési kártyát, egyszerűt, de előkelő kiállításban. Csak ennyi legyen ráirva:

GRASSEL MÁRIA
Hundelshausen és hausenbámi
BÁRÓ HUNDELSHAUSEN ALFRÉD
jegyzek.

Szeretném, ha egyet magyarul nyomtatna, a többit meg nemetül. — Amint parancsolja, kedves báróm, aszerint cselekszem. — Es vajjon mennyi idő alatt készítenék el? — Oh, hamar. Azt hiszem egy-két nap alatt.

Helyes. Akkor hát holnapután delélt megmarthatjuk az eljegyzést. De Mici-nk nek szólnon semmit, meg akarom lenni; Inre doktort azonban kérje fel a nevemben, hogy szintén legyen jelen ez ünnepélyes pillanatan.

(Folytatása következik.)

A vetélytársak.

REGÉNY. — 17

Irta: GAGYHY DÉNES.

Martonosy távol tartotta magát, mert tudta, hogy nem okozna jelenlétével kellemes érzést a bárónál; de meg izléstelennek is vélte, hogy azok után, am kiközöttük történt, alkalmat keressen a találk zásra.

Szakadatlanul magukban voltak tehát; a sebesült lovag és hűséges gondozója, a régi elizűtt kedves. Volt idejük és alkalom, hogy a multak szép emlékeit feljújtsák. De sokat is beszélgettek róla! Alfréd olyanná lett, aminő viszonyuk kezdetén volt: szerelmes, epelkedő és érzelgős. Mintha az a kardvágás a szívébe hatolt volna s kímetszette volna belőle azt a darabot, amelybe szép rokonának képe volt bevésve. Vagy az a végtelen szeretet és odaadás, melyet Miciznél látott, kegyetlen lelkét megszelídítette volna... Most már férfiszóra ígerte, hogy el nem hagyja többé sohá; és most a leány ezt hitte is, olyan nagyon hitte, mint a keresztény lélek az evangéliumot.

IX.

Az álom teljostül.

Az ifju Hundelshausen báró egy hónapig nyoma miatt a végezes kimenetelü mérkőzés miatt az ágyat a marosvásárhelyi kórházban. Sorsa azonban annyira jobbra fordult, hogy néhány nap múlva el is hagyhatta volna. De mielőtt végkép megvált volna Kabdebó doktorék társaságától, különös üdölete támadt, melynek megvalósítását semmi szin alatt sem akarta elhalasztani és másutt teljesíteni, mint éppen ebben a szomorú palotában, ahol neki annyi szenvedés, de annyi édes boldogság is jutott osztályrészül. Ugy vélte, hogy ez kötelessége, a férfi és nemes lovag önkéntes obligációja egy nővel szemben, aki érte jöhrinevét becsületét, mindenét feláldozta.

Mikor annyira jutott, hogy felkelhetett, egy delután felkereste hivatalos helyiségében a főorvost. Nem találta egyedül, a kórházi gondnok volt nála, leült a számadások fölött tanácskoztak. Keült a diványra és várt, míg elvégzik egymással a dolgot, mert még egyszer nem akart alkal-

matlanoknál nála. Félóra múlva l csakugyan végeztek s Kabdebó előkezényképpen nyujtotta kezét s örömeinek adott kifejezést, hogy pacziense olyan szerencsésen megszabadult bajától.

— Es most mivel lehetek szolgálatára báró ur? — folytatta.

— Kedves doktor ur, magam sem tudom, hogy kezdjem, pedig igen fontos az az ügy, mely miatt önt felkerestem. Tulajdonképpen győnni jöttem önhöz és bünbocsánatot kérek. Ha megmentette a testemet és visszaadta az életnek, nyugtassa meg a lelkeket is, oldozzon fel bűnöm alól, jobban mondvá, segítsen rá arra az utra, melyen a vezeklést megkezdhetem.

— Kedves báróm, ez a papok dolga, nem vag bele az én mesterségembe. En nagyon keveset foglalkozom az üdvösség kérdésevel, általában engemet a böcselkedés metafizikai része nem is érdekel. Azt hiszem tehát, hogy ebben a dologban el méltóztatott tévesztetni az ajtót. Ha parancsolja azonban, tüstént felhivatom a kórházi lelkészt.

— Nem, uram, nem ilyen értelemben kérek ön támogatását és abszolucziót.

— Akkor sajnálom, de nem értem. — Meg fog érteni mindejárt. Ugy-e, doktor ur, ön előtt kisse talányosnak látszik az én ápolóműnek, Grasser kisasszonynak a szerepe?

— Megvallom, így van. Nem tudtam magyarázatát adni sem idejövételének, sem annak a párbészédnek, mely közte és a tábornok ur között folyott, sem ittaradásának. E cinte érdekel a dolog, de miután ön a kíváncsiságot nem tartom férfiehez illőnek, nekem semmi közöm mások diszkrét ügyéhez-bajához, — nem tudakozdótam utána. Főképp azért nem, mert az ön nagybátyja a kisasszony személyes megbízhatóságára vonatkozólag teljesen megnyugtatót, s magam is tapasztaltam, hogy nála hibébb gondozót találni nem lehetett volna. Sejttem, hogy valami családi titokkal állók szemben, amibe beavatkozni, ugy a tisztességérzetem, mint a jóízlesen egyformán tiltja.

— Pedig mégis bele kell avatkoznia. — Hogyan!

— Ugy, hogy önnnek kell kibonyolítania e réjtély szálait, a mely azonban már semmi nehézségbe sem kerül, pusztá for-

malitás az egész. Mást is felkérhettem volna e tisztre s el is vállalta volna bizonyosan, de a megmentőm iránt való tisztelet és bizalom azt a tanácsot adta, hogy önhöz forduljak e kéresemmel. Ha tanuja volt annyi szenvedésemnek, legyen tanuja boldogságomnak is, és én meg vagyok győződve, hogy nem fog visszautasítani.

— Igaza van, báró ur, — én rendelkezésre állok. Előbb azonban legyen kegyes egy kis felvilágosítást adni, mert most nagyon érdekel a dolog; kérem egyszerűsággal, ne vegye rossz néven indiszkrét óhajátomat.

— Ellenkezéleg. El mondok mindent tisztán, ami e kérdéssel lényeges kapcsolatban van, hiszen győnni akarok. Három esztendővel ezelőt egy jogász-majlison megismerkedtem Gráczban, ahol egyetemi hallgató voltam, Grasser Mátyás kereskedő leányával, Micizvel. Megszerettük egymást. Az én szerelmem azonban hamar elmúlt, de a leány forrón ragaszkodott hozzám, annyira, hogy midőn ajtja kitiltotta házából, kész volt érettem elhagyni a szülői hajlékot és pénztárosnő lett az Elefántkávészóban. Enyém lett egészen, de arra megernékedt esküdni, hogy más öt meg nem érintette s nemhogy csókot, vagy ölelést kapott volna tőle valaki, hanem még jó szót is csak ritkán. Végtelen türelmem és alázattal, egy panaszszó nélkül viselte sorsát, nem látszott rajta, hogy az erköcsi bukás és női tisztességének elvesztése különösebb bánatot okozott volna. Egvet óhajított csak: azt, hogy gyakran lehessen az én társaságomban s szelíden, megadással, de reményvel várta azt az időt, mikor én hitvesemmel teendöm. Azonban nekem semmi szándékom sem volt erre, söt mikor már terhemre kezdett válni, mikor már meguntam — lelketlenül eltasztottam magamtól. Ugy-e alaváló eljárás volt ez tőlem?

— Bizony, báró ur, nem igen lehet menteni.

— Pénzzel akartam kifizetni, ő azonban ugy elűnt, hogy rá nem akadtam Gráczban. Eljöttém Ausztriából Magyarországra, ahová titokban elkísért engemet és nyomomban volt mindenütt. Itt aztan beleszerettem vadul és szenvedélyesen egy fiatal leánykába, aki azonban előttem, a dus-

gagdad Hundelshausen Alfréd előtt kijelentette, hogy nem kellek neki, mert ő mást szeret s akármí történik, inkább elmentette magát, nem lesz a feleségem. Azt is megtudtam, hogy kit szeret. Kérésére indultam ennek az embernek, hogy megöljem és meg is találtam. Azonban balul ütött ki ez a vállalkozás, mert abban a párvadiában, melyet kérészkoltam, én sebesültem meg olyan súlyosan, hogy majd az életummel fizetnem szerelmemért. Félhalva idehoztak az ön intézetébe, ahová eltasztított, a megvetélt szerető is eljött, hogy gondosságával visszaadjon az életnek, vagy ha az nem sikerülne, mellettem maradhatson halálomig, ha már mindenki elhagyott. Mí történt a betegségeim ideje alatt, — nem tudom. De azt tudom, hogy ebbe a leányba, ennek angyali szívébe újra beleszerettem — tán még erősebben, mint akkor, mikor először meglátam. Es most azt akarom, hogy az emberek előtt is, törvény szerint is enyém legyen; vissza akarom adni elrabolt becsületét, tisztázni mosni meghurcolt és sárbataposott nevét...

— Kalapot emelek ön előtt, ön becsületes ember, — szólit közbe a főorvos és kezet nyujtott.

Alfréd elfogadta Kapdebó kezét s látzólag jól esett az elismerése. Aztán folytatta.

— Ne itéljen olyan gyorsan, kedves doktor. Ismerem én magamat, ismerem léha állhatatlanságomat s ezért még most sem bízom a hűségemben, pedig Isten látja a lelkemet — szeretem azt a leányt. Elejét akarom hát venni annak a lehetőségnek, hogy valaha módomban álljon tőle elfordulni: le akarom magamat kötni neki — más ember előtt. Hundelshausen Alfréd könnyelmű fráter lehetett és sok ostobaságot, talán galádalságot is követett el skövethet el ezután is, de nemesi becsületességét meg nem szegte sohá s nem is fogja megszegni, inkább meghal.

— Helyesen, báró ur, — Most tehát, ezek után, — folytatta — az volna a kívánságom, hogy kérje meg száziómra feleségül Grasser Mária kisasszonyt.

— A legnagyobb készséggel és örömmel — válaszolt Kapdebó. Es most, méltóságos ur, miután ön meggyőnt nekem, az

